

OSTATNIE WIADOMOSCI

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Wtorek 23 listopada 1937 r.

Nr. 325

Miłość Ojczyzny -- oto dyktator

Przemówienie Marszałka Śmigłego-Rydza do Peowiaków

Pan Marszałek Rydz - Śmigły wygłosił przemówienie przez radio do uczestników zjazdu Peowiaków w Wilnie w dniu 21 listopada 1937 r.

Peowiaczki i Peowiaczy. Będąc chwilowo niezdrowym, nie mogę być wśród Was w dzisiejszym dniu. Mówię do Was, zdaleka, z Warszawy, i nie mogę Was widzieć wśród tych kolumn i arkad, do których tak często leciała myśl Komendanta, do których tak często on sam spieszył, by wychnąć w smęceniu, lub nowe wysnuć zamyślenia i plany.

Jego Serce, które tak niecierpliwie i potężnie biło dla całej Polski, napewno najczulej biło dla Wilna. Bo tam pierwszy raz zadrżały w nim radości, tętniły pierwsze uniesienia, bo tam miał on najdobitniejsze poczucie wojennego triumfu i najgłębiej przeżył dumne, żołnierskie szczęście Oswobodziciela.

Więc naturalną jest rzeczą, że Rossa, gdzie wśród żołnierskich krzyży na wieki zastygło to płomienne Serce — że Rossa była najważniejszym akcentem Waszego Zjazdu.

Czuję to samo, co wy czujecie.

Teraz zaś, gdy przejść mam do innych akcentów, zjawia się przede mną naczelne pytanie: w jakim rynsztunku mam to zrobić?

Mówię o rynsztunku, bo chociaż wojna minęła, każdy z nas

jest ciągle bojującym żołnierzem... także Wy, którzy wcale munduru na sobie nie macie. Tymbardziej ja.

Gdy żołnierz jest na czujce, wtedy ma na sobie pełne uzbrojenie, gdy czuje wroga obok siebie, to ma palec każdej chwili gotowy do ściągnięcia cyngla. Gdy wraca ze służby odkłada broń, bo jest wśród przyjaciół i nie ma bezpośredniej groźby wroga.

Tak jest ze mną w tej chwili bo mówię do Was, którzy mnie dobrze znacie i których ja dobrze znam.

Dlatego też odrzucam wszelki rynsztunek zbędnych grzeczności i omówień.

Nie będę Wam mówił o Waszej przeszłości, bo wspólna

jest nam ona, a tylko krótko stwierdzę, żeście dobry kawał żołnierskiej roboty odrobili.

A jak długo jestem Waszym komendantem głównym, to w naszym wzajemnym stosunku muszę pamiętać o jednym z najważniejszych obowiązków każdego komendanta. Tym obowiązkiem jest: stawiać zadania i wymagać wykonania tych zadań.

Peowiaczy i Peowiaczki! Postawiam zadanie — i to nie tylko Wam — lecz Was spodziewam się znaleźć w pierwszym szeregu wykonawców.

Wierzę niezłomnie, że zmieniły to, od wieków charakterystyczne w Polsce zjawisko: że w służbie polskiej racji stanu trzusi się i boryka tylko

garstka ludzi, inni natomiast albo przyglądają się i z uśmiechem sceptycznym potrafią być mądrzejsi, albo też, jak ci przysłówowi tancerze chcą tylko od pieca zaczynać — i to od własnego pieca.

Oderwiemy tych piecuchów od ich pieców!

Największy wódz w historii świata chcąc rozżagwić zapal bojowy swych żołnierzy wskazywał im, że jako zwycięzców czeka ich sława i bogactwa zdobytego kraju.

Wyście już sławę żołnierską zdobyli! Największym zaś bogactwem dla zdobycia dla nas wszystkich Polaków jest rzadna Polska, ze społeczeństwem zgodnym nie pod kątem widzenia własnego interesu egoistycz-

nego poszczególnych ludzi lub grup, lecz pod kątem wspólnego interesu, ogniskującego się w Polskim Państwie, w dobru Rzeczypospolitej.

Tym bogactwem do zdobycia jest w nieprzerwanym rozwoju narastająca w siły Polska, która może dać swym obywatelom tylko to, na co ją stać. Im więcej Jej dadzą Jej obywatele, tym więcej Ona im odda.

Gdy to mówię dzieli mnie od Was odległość Wilna od Warszawy, ale w czasie wojny dzieliły nas większe odległości, a jednak rozumieście mnie i pełnili obowiązek, bo wtedy, jak i dziś o Polskę chodziło... bo tak jak dziś i jutro, a również i wtedy, miłość Ojczyzny — to polski dyktator.

Rozejm w Hiszpanii

Przedstawiciele Madrytu i Salamanki radzą nad nim w Brukseli

LONDYN. Londyńskie dzienniki wieczorne potwierdzają wiadomość o rozpoczęciu rozmów pomiędzy walczącymi w Hiszpanii stronami.

„Staar” stwierdza, że rozmowy, mające na celu zawarcie rozejmu między obu stronami w Hiszpanii, rozpoczęły się już na dobre, chociaż obie strony starają się fakt ten ukryć.

Rozmowy te toczą się w Brukseli między prezydentem Katalonii Companysem a przedstawicielami gen. Franco. Prezydent przybył do Brukseli pod pozorem odwiedzenia chorego krewnego. Towarzyszą mu jednak agenci rządu w Walencji.

„Evening News” czyni uwagę, że obustronne operacje wojenne w Hiszpanii niemal ustały, mimo zapowiadanych niedawno

przygotowań do wielkiej ofensywy.

Przerwa ta jest wielce znamienna. Umiarkowane elementy rządu w Walencji zyskały przewagę i nawiązały kontakt z wysłannikami gen. Franco.

Sowiety oświadczyć miały podobno rządowi hiszpańskiemu, że nie mogą już więcej dostarczać sprzętu wojennego, gdyż

pochłonięte są całkowicie za-

targiem na Dalekim Wschodzie. Nie oznacza to, że Sowiety nie mogą sobie pozwolić na dalszą dostawę sprzętu wojennego, ale świadczy o niechęci Moskwy dopuszczenia do poważniejszego incydentu z chwilą, gdy kontrola dookoła Hiszpanii zostanie przywrócona.

Specjalna waga przywiązywa-

na jest do wizyty, jaką w tym tygodniu złożył w Brukseli prezydent Katalonii Companys. Panuje ogólne przekonanie, — twierdzi „Evening News” — że Companys spotkał się tam z wysłannikami gen. Franco, z którymi rozważał możliwość przywrócenia w Hiszpanii konstytucyjnej monarchii z autonomią dla Katalonii.

Przewódca spisku paryskiego

został w dniu wczorajszym aresztowany

PARYŻ. — W związku z wykryciem afery t. zw. białych kapturów aresztowano wczoraj inż. Jana Moreau, admini-

stratora Towarzystwa Włókien niczego, który na podstawie przeprowadzonego śledztwa uważany jest za jednego z przewódców spisku.

Miał on specjalnie za zadanie organizowanie składów broni. Jan Moreau oskarżony został o należenie do tajnej organizacji oraz o przechowywanie broni. Pod obserwacją znajduje się też syn Moreau, Adolf.

Inspektor generalny policji politycznej Mondanel zaprzeczył wobec przedstawicieli prasy kategorię pogłosce, jakoby w związku z tą sprawą przesłuchano czterech oficerów w służbie czynnej.

Oświadczył on też, że nic nie wie o aresztowaniu właściciela tajnej stacji nadawczej w pobliżu fortu Mont-Rouge i dodał, że dokonane wczoraj rewizje nie przyniosły wiele materiału.

W końcu rozmowy z dziennikarzami, w której uczestni-

czył szef policji politycznej Moitessier, inspektor Mondanel prosił dziennikarzy, by unikali wiadomości o sensacyjnych aresztowaniach.

Wreszcie Mondanel stwierdził, że nie ma żadnego związku między aferą Geskesa i sprawą obecną.

Geskes, którego aresztowała policja śledcza, oskarżony jest o szpiegostwo.

Premier u marszałków Sejmu i Senatu

Prezes Rady Ministrów gen. Felicjan Sławoj Składkowski odwiedził w dniu wczorajszym marszałka Senatu Aleksandra Prystora i Marszałka Sejmu Stanisława Czarę.

Przedmiotem rozmowy premiera z marszałkami Izby były sprawy związane ze zbliżającą się sesją budżetową

Słynny konstruktor rozstrzelany

Na jego samolocie zginął Lewoniewski

PARYŻ. — Havas donosi z Helsińskiego, iż wedle otrzymanych tam wiadomości, w Moskwie został rozstrzelany słynny konstruktor samolotów Tupolew, który w ciągu 15 lat skonstruował ponad 40 typów samolotów, zaś ostatnio stał na czele Centralnego Instytutu Aerodynamicznego w Moskwie i wychował całą plejadę młodszych wynalazców.

Określono go jako „wroga ludu”, zaś na zgromadzeniu pracowników Instytutu Aerodynamicznego domagano się usunie-

cia wszystkich jego uczniów. Tupolewowi zarzucono budowanie zbyt ciężkich samolotów, na których odbyły się loty z Moskwy do Ameryki. Czynnikiem również odpowiedzialnym za los Lewoniewskiego, który wraz z 5-ju towarzyszymi zginął wśród lodów polarnych podczas lotu Moskwa — Nowy Jork.

Poza tym krąży pogłoska, że słynny lotnik sowiecki Czkałow został ciężko ranny podczas próbnego lotu na samolocie konstrukcji Tupolewa. Sa-

molot spadł, zaś Czkałow za późno wyskoczył ze spadochronem.

Zwraca uwagę fakt, że wszystkie samoloty konstrukcji Tupolewa, miały jego inicjały „Ant”. Od pewnego czasu samoloty sowieckie są inicjałów tych pozbawione.

Z tego samego źródła donoszą o trwającej „czystce” w armii czerwonej. Ofiary „czystki” mają być bardzo liczne. Szereg jednostek dowodzony przez oficerów niższego stopnia.

Kalendarz dnia

PONIEDZIAŁEK

22

Listopad

Cecylii p. m., File-
mona.
Słowiański: Wsze-
mła.
Słońca wsch. 7.8,
zach. 15.36.
Księżyc: wsch.
20.21, z. 10.53.

HISTORIA PODAJE:

1655 Toruń poddaje się Szwedom.
1878 Zmarł w Paryżu wódz powsta-
nia wielkop. 1848 Ludwik Miros-
ławski.
1918 Zagrożeni naszym ruchem o-
skrzydłającym, Ukraińcy wyco-
fali się z Lwowa, który zajęło
wojsko polskie.

PRZYSŁOWIA:

Kiedy na świętą Cecylią grzmi,
Rolnik o dobrym roku in.
Na dzień św. Cecylii jako patronki
śpiewu jest też inne przysłowie:
Słodko życie przeżni
Kto smakuje w pieśni.

HUMOR WIELKICH LUDZI:

Żaloba. Krótko po śmierci Dicken-
sa pewien Anglik udał się do miejsca
pochów zmarłego pisarza i wstąpił do
pobliskiej gospody, wdając się w roz-
mowę z kelnerem.

— Śmierć p. Dickensa to niewatpli-
wie wielka strata — rzekł gość z ża-
łem.

— O tak, to wielka dla nas strata
— odrzekł kelner. — Wszystko piwo
dla swego domu zakupywał on tylko
w naszej gospodzie.

RADIO

PONIEDZIAŁEK, 22 LISTOPADA
WARSZAWA I

6.15 „Kiedy ranne”, 6.20 Gimnasty-
ka, 6.40 Muzyka, 7.00 Dziennik po-
ranny, 7.15 Muzyka, 8.00 Audycja
dla szkół, 11.15 Audycja dla szkół,
11.40 Od warsztatu do warsztatu —
rozmowa z modystką, 11.57 Sygnał
czasu, 12.03 Audycja południowa,
15.30 Wiadomości gospodarcze, 15.45
Z pieśnią po kraju, 16.15 Koncert so-
listów, 16.50 Pogadanka aktualna,
17.00 Walka z kulawym — odczyt,
17.15 Odgłosy dalekiej Japonii —
audycja słowno-musyczna, 17.50 Po-
gadanka sportowa, 18.00 Wiadomości
sportowe, 18.10 Cyganie grają, 18.30
Program na jutro, 18.35 Audycja dla
wiel. 19.00 Audycja strzelecka, 19.30
Dyskusyjny, 19.50 Pogadanka aktual-
na, 20.00 Koncert rozrywkowy. W
przerwie Dziennik wieczorny, 21.30
Nowości literackie, 21.50 „Arcydzie-
ła muzyki symfonicznej, 22.50 Ostat-
nie wiadomości.

WARSZAWA II

13.00 Muzyka rozrywkowa, 14.00
Parę informacji, 14.10 Płyty, 15.00
Walcie o minuty i sekundy — re-
portaż, 15.15 Orkiestra, 18.00 Muzy-
ka lekka, 19.05 Śpiew i harfa, 19.55
Życie kulturalne stołecznego, 22.0 Repor-
taż, 22.15 Muzyka lekka i taneczna.

Na małej wokandzie...

WYJĄTEK Z REGUŁY

czyli: „Spodnie w niebezpieczeństwie”

(A. E.) Pan Naftali Balon-
berg siedział w ogrodzie Kra-
sińskich na ławce i czytał z za-
interesowaniem gazetę. Zaś je-
go piesek, spoczywający na zie-
mi, przyglądał się z zaintereso-
waniem siedzącemu obok Bine-
mowi Europie.

Widocznie jakiś szczegół w
postaci pana Binema zdenerwo-
wał pieska, gdyż zerwał się na
gle na równe nogi i szczekał:

— Hau!

Pan Europa poczuł się nie-
swojo.

— Panie — mruknął, trzą-
jąc łokciem zaczytanego pana
Balonberga. — Ten pański pie-
sek to zaczynał szczekać.

— A co on ma robić? —
wzruszył ramionami pan Balon-
berg. — Deklamować wierszy-
ków? Niech sobie szczeka na
zdrowie.

Pies, jak gdyby tylko czekał
na tę zachętę, zaczął ujadąć ze
zdwojoną siłą.

— Pan słyszy, co tu się
dzieje? — szepnął pan Europa
nerwowo tykając ślinę. — On
się porządnie rozłożył, ten pa-
ński pies. Uspokój no go pan tro-
szeczka, z powodu ja czuje, że
on mnie z tego szczekania zaraz
ugryzie w nogę.

— Odrzuć widać, jaki głupi
pan jesteś — odparł pogardli-
wie pan Balonberg. — Co się
pan boisz? Że on szczeka? Po-
trzebujesz pan wiedzieć, że
pies, który szczeka, nie gryzie.
— To wytłumacz pan to swo-
jemu psu.

— Nie potrzebuję go tłoma-
czyć, z powodu on nie jest ta-
ki głupi, jak pan. On sam roz-
zumie.

Powyzszy argument do reszty
rozproszył wątpliwości pana Eu-
ropy. Przymknął więc powieki
i oddał się błogim rozmyśla-
niom, a gdy poczuł na nodze
zęby natrętczego psa, zapłot-
nął oburzeniem.

— Świńtuch pan jesteś! —
krzyknął, zwracając się do są-
siada. — Łobuz pan jesteś!
Oszukałeś mi pan, mówiąc, że
pies który szczeka, nie gryzie!
Pan Balonberg obronny ge-
stem przycisnął rękę do piersi.

— Prawdę powiedziałem. Jak
pies szczeka, to nie gryzie. I
mój Burek tak samo! Wtedy,
kiedy on pana gryzł, to nie
szczekał.

Sąd starościnński skazał pana
Balonberga na 10 złotych grzy-
wny.

Ze strachu przed matką

chłopcy utopili swego krewniaka

Małoletnich zbrodniarzy skazano na zamknięcie w domu popraw-
czym, a bestialskich opiekunów — na dożywotnie więzienie

Na sesji wyjazdowej Sądu O-
kręgowego w Wysokiem Mazo-
wieckiem toczyła się wczoraj
sprawa, która pod względem
okrucieństwa ma mało sobie
równych w bogatych ostatnio
kronikach sądowych. We wsi
Teodozjusz pod Wysokiem Ma-
zowieckiem żyła zamożna rodzi-
na kolonistów niemieckich Ku-
lischów. Mieli oni jednego syn-
ka, 10-letniego Reinholda. W ze-
szłym roku Kulischowie zachor-
owali w jednym tygodniu na
tyfus i oboje zmarli jednego
dnia. Reinhold, zupełny sierota,
poszedł pod opiekę swych da-
lekich krewnych, Rosnerów,
którzy ochoczo podjęli się
swych obowiązków, wiedząc,
że młody Kulisch odziedziczył
po rodzicach 30 morgowe, do-
brze zainwentaryzowane gospo-
darstwo.

Ale już po krótkim czasie
Reinhold boleśnie odczuł swój
los sieroty.

Rosnerowie źle się z nim ob-
chodzili. Celowała w tym zresz-
tą Gertruda Rosnerowa, która
namawiała swych synów 13
letniego Waldemara i 10 letnie-
go Oskara, by nawet w czasie
zabaw nie szczędzili sierocie
uderzeń.

Pewnego dnia przybiegł do
wsi 10-letni Oskar z krzykiem.
— Ratusku! Reinhold się to-
pi!

Sąsiedzi pobiegli nad rzeczkę
i zauważyli zwłoki Reinholda
sterczące z nad wody.

Pozycja ciała wydała się
dość podejrzana. Nogi chłopca
stały na gruncie. Woda w tym
miejscu nie była głęboka: do-
chodziła zaledwie do pach.

Przypadkowe utonięcie wy-
dawało się mało prawdopodobne.

Całą sprawę zainteresowała
się policja, zwłaszcza, że i tu
dochodziły wiadomości o nie-
ludzkim obchodzeniu się Ros-
nerów z Kulischem.

Poddano badaniu Waldema-
ra i Oskara Rosnerów. Począ-
tkowo chłopcy twierdzili, że
Kulisch zaczął tonąć w momen-
cie kiedy w czasie wspólnej ką-
pieli Reinhold wypłynął na głę-
szą wodę, później jednak z płac-
zem wyznali całą prawdę.

Gertruda Rosnerowa namo-
wiła swych synów, aby wraz z
Reinholdem udali się do ką-
pieli. Tam starszy miał chwycić
Reinholda za głowę, młod-
szy za nogi, i obaj już trzymać
sierotę pod wodą tak długo, aż
przestanie się rzucać.

Rosnerowa obiecała chłop-
com po 2 złote za wykonanie
tej kazi.

Ze strachu przed matką zdecy-
dowali się na uśmiercenie krew-
niaka i towarzysza zabaw. W
toku dochodzenia chłopcy zez-
nali, że początkowo ojciec, Wil-

helm Rosner, starał się od-
wieść matkę od jej zamiaru, pó-
tniej jednak sam udzielał wska-
zówek, jak należy trzymać
chłopca pod wodą. Dodał, że
gdyby byli przesłuchiwań przez
policję, nie wolno im zeznać nic,
co mogłoby wskazać na zabój-
stwo. Gdyby nawet byli bici
przez policję, chłopcy mieli tyl-
ko płakać i krzyczeć, ale nie
zdradzić rodziców.

Aresztowano zbrodniczych
Rosnerów. Rosner przyznał się
do winy, wyjaśniając, że uległ
presji żony, która w tym mał-
żeństwie odgrywała główną i
despotyczną rolę. Rosnerowa w
toku dwóch badań wypierała się
wszelkiej winy, ale kiedy o-
świadczone jej, że mąż i dzieci
złożyli obciążające zeznania,
przyznał się do wszystkiego.

Na rozprawie przed Sądem
Okręgowym zbrodnica rodzi-
na zajęła miejsce na ławie oskar-
żonych. Mali Rosnerowie ze
wstrętem odwracali się od mat-
ki, nie chcąc zamienić z nią a-
ni jednego słowa.

Świadkowie zeznali, że Ros-
nerowie źle się obchodzili z sie-
rotą, myśląc tylko o zawładnię-
ciu jego majątkiem.

Prokurator w końcowym
przemówieniu żądał dla Rosne-
rów kary śmierci.

Sąd Okręgowy skazał mał-
żonków Wilhelma i Gertrudę

W sprawie upadłości „Oświata”

Na nadchodzący piątek, dn.
26 bm. wyznaczona ma być roz-
prawa w wydziale handlowym
stołecznego Sądu Okręgowego
w sprawie tow. „Oświata”, któ-
re jak wiadomo wydawało za-
wieszony „Dziennik Poranny”.
Sąd rozstrzygnąć ma wniosek
o ogłoszenie upadłości tego wy-
dawnictwa.

Dziesięciu najpopularniejszych Polaków i Polek

Z największą przykrością ko-
munikujemy, że praca nad obli-
czaniem głosów, nadesłanych
do ankiety pt. „Dziesięciu naj-
popularniejszych Polaków i Polek”
nie została jeszcze ukończona
i nie możemy dziś ogłosić
wyników

Zdołaliśmy obliczyć ponad
8.000 głosów i z całą pewnością

w ciągu tygodnia obliczymy po-
zostałe. W najbliższą więc nie-
działę ogłosimy listę najpopular-
niejszych Polaków i Polek, któ-
rych wybór został dokonany
przez naszych Czytelników.

Prosimy więc jeszcze o ty-
dzień cierpliwości, który oka-
za się koniecznym dla opano-
wania olbrzymiego materiału
ankietowego.

Dwa wielkie procesy

o przynależność do partii komunistycznej

Doreczone zostały akty oskar-
żenia w dwóch wielkich spra-
wach politycznych o przynależ-
ność do Komunistycznej Partii
Polski.

W dniu 2 grudnia rozpocząć
się ma przed VIII wydziałem
karnym stołecznego Sądu Okrę-
gowego sprawa 10 osób oskar-
żonych o udział w jacejkach

technicznych KPP. z studentem
Klingerem na czele.

W najbliższym czasie wyzna-
czony będzie również termin
wielkiego procesu, obejmujące-
go 43 oskarżonych z Z. Trębliń-
skim na czele. Wśród oskar-
żonych znajdują się mają osoby
które stanowiły centralny komi-
tet KPP.

Zaopatrzenia inwalidzkie otrzyma przeszło 200.000 osób

Według preliminarzy budżeto-
wych państwa, które przedsta-
wione będą Sejmowi na nadcho-
dzącej sesji, ciał ustawodaw-
czych, w roku budżetowym
1938-39 przewidziane jest po-
bieranie zaopatrzenia inwalidz-

kich, emerytalnych itp. ogółem
przez 200.279 osób

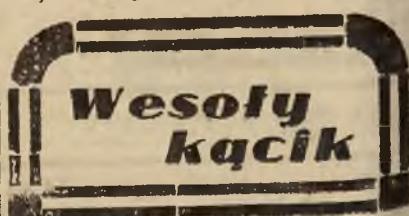
W cyfrze tej inwalidzi wojsko-
wi i wojenni stanowią 87.494 o-
sób, zaś osoby pobierające ren-
ty wdowie 61.619 osób.

Tajemnica pięknych rąk

Podziwiam Cię, moja droga. Wiem,
że nie masz służącej, sama sprzątasz,
pierzesz, gotujesz i zmywasz, a mimo
to ręce twoje są zawsze białe i deli-
katne. — Czy sądzisz, że istnieje lo-
giczny związek między brakiem słu-
żącej, a starannym utrzymaniem rąk?
— Ależ oczywiście. Zabiegi około
domowego ogniska niszczą ręce. Po-
patrz na każdą z naszych „niewol-
nic”. Czyż nie ma skóry obrzmiałej,
szorstkiej i czerwonej? Kurz przy
sprzątaniu zatyka pory, woda z soda
podczas prania wyżera i fałduje skó-
rę. Ostrym nożem kuchennym łatwo

się zadraśnąć, a już największym
chyba wrogiem delikatnych rąk są
pomyje. To wszystko prawda. A ja
jednak mam na to wszystko sposób.
Oczyszczam na wszystkich, ale jed-
nego nie potrafię sobie odmówić —
kremu do rąk, po każdej robocie
myję doskonale ręce w ciepłej wo-
dzie i wcieram w skórę trochę KRE-
MU PRAŁATÓW PERFECTION. Dzięki
temu nie znajdziesz na mojej
reke żadnych zerubień, odwarzeń,
opiorzchnięcia. Ręce mam białe i de-
likatne.

Rosnerów na dożywotnie wię-
zienie, a obydwu ich synów na
zamknięcie w domu popraw-
czym do pełnoletności.

Sielanka

Wódka upiększa czasem rze-
czy najbrzydsze. Taka naprzy-
kład wstrętna scena, jak napaść
złodzieja na bezbronnego prze-
chodnia, może przy współdzia-
niu alkoholu przyjąć charakter
sielankowy.

Pan Hipolit wraca pijany pu-
stą ulicą do domu. Spotyka go
złodziej, Feluś Wytrych. Feluś
jest również nietrzeźwy, ale z
przyzwyczajenia nie może prze-
puścić samotnego przechodnia.
Z trudem wyciąga z kieszeni
nóż.

— Przepraszam — zwraca się
do pana Hipolita, — poproszę
szanownego pana o pieniądze,
ewentualnie o życie.

Pan Hipolit mętym wzro-
kiem spogląda na Felusia.

— A kto pan właściwie je-
steś?

— Złodziej.

— Rozumiem.. Pan chcesz
mnie okraść, bo panu forsa po-
trzebna. Aa ja, swinia, ani gro-
sza nie mam. Wszystko przepi-
łem... I pan możesz przeze mnie
z głodu umrzeć...

Feluś chwieje się na nogach.

— Nie ma pan forsy?.. No to
przepraszam..

Chce odejść, ale pan Hipolit
chwytą go za rękę.

— Czekaj pan. Ja tak pana z
pustymi rękami nie puszczę! Za-
bym skończył. Forsy nie mam, ale
ubranie mam na sobie.

— Co mnie po ubraniu!

— Słowo honoru, mało używa-
ne. Można spytać.

I pan Hipolit ściąga marynar-
kę, ściąga kamizelkę, spodnie,
trzewiki...

— Bierz, bracie! Nie mów,
żeś na swinie, pętaka trafił.

Feluś ledwo trzymając się na
nogach wiąże węzełek.

— Dziękuję szanownemu pa-
nu — mówi. — Przywoity z pa-
na klient.

Pan Hipolit stoi w białźnie i
szczęka z zimna zębami.

— Zimno panu? — pyta tro-
skliwie Feluś.

— Trroszczę...

Feluś ma łzy w oczach ze
wzruszenia.

— Nie pozwolę, żeby taki fa-
cet, jak pan zmarł! Żebyś
zdechł!

I Feluś ściąga z siebie mary-
narkę, okrywa nią grzbiet pana
Hipolita, potem ściąga spodnie,
trzewiki...

Pan Hipolit chce włożyć Fe-
lusiowe spodnie. Nie wchodzi.

— Może te będą lepsze, za-
mienimy się — przypomina po-
bie Feluś i rozwiązuje węzełek
z ubraniem pana Hipolita.

Po kwadransie obaj panowie
są znów w swoich ubraniach.

— Dziękuję — mówi Feluś. —
Biednego złodzieja pan obdaro-
wałeś. Pierwszy raz człowieka
z sercem spotkałem.

— A pan mnie, dobrego faceta
ogrzeł i przyodział — płacze ze
wzruszenia pan Hipolit.

No i czy wódka nie jest cu-
downym trunkiem?

Napoleon Sadek

„Zjednoczenie żywych sił Narodu”

Uchwały okręgu stołecznego Związku Legionistów — Koła pułkowe zgłaszają solidarność — Zjazd peowiacki w Wilnie — Testament Marszałka Piłsudskiego — Kierunki ideowe

Jedni z pierwszych, a bodaj najpierwsi wyłumaczyliśmy jasno i dobitnie przyczyny fermentów w obozie legionowo-peowiackim i wskazaliśmy na przemiany, które nastąpiły, względnie w najbliższym czasie nastąpią w Obozie Zjednoczenia Narodowego.

Dla uważnego czytelnika naszych reporiarzy politycznych zachodzące zmiany w układzie bloku praządowego nie przedstawiają niespodzianki.

Już przed trzema tygodniami pisaliśmy, że sprowadzenie Zw. Młodej Polski do właściwej roli i odprawa legionowo-peowiacka w obecności Marsz. Śmigłego-Rydza wyjaśnia, sytuację, otwierając nową drogę dla O. Z. N. Drogą tą będzie współpraca O. Z. N. z grupami legionowo-peowiackimi.

Przewidywania nasze znalazły już pokrycie w uchwałach grupy lwowskiej, a teraz możemy się powołać na uchwałę okręgu stołecznego Związku Legionistów z dnia 12 b. m., która brzmi:

1) Zorganizowany obóz legionistów stołecy stał zawsze i stoi niezłomnie na stanowisku bezwzględnej posłuszeństwa wobec Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza. Z nakazem posłuszeństwa łączy się w każdym z nas poczucie czci i żołnierskiego przywiązania do Marszałka Śmigłego-Rydza, który był jednym z najświetniejszych naszych dowódców w okresie wspólnych walk o niepodległość, a dziś dźwiga ciężar odpowiedzialności za obronność i zwartość Rzeczypospolitej.

2) Legioniści stołecy w miarę indywidualnych potrzeb brali i biorą udział w pracach Obozu Zjednoczenia Narodowego, których podstawą ma być, w myśl deklaracji lutowej i miażdżących oświadczeń: Konstytucji kwietniowej, silny rząd, podporządkowanie

wanie interesów jednostki dobru państwa i nadrzędność zagadnień związanych z obronnością państwa. Dziś — po wyjaśnieniu sprawy Związku Młodej Polski i zapowiedzi reorganizacji Obozu — i po mowie Marszałka Śmigłego-Rydza, wygłoszonej na odprawie legionowo-peowiackiej w dniu 30 października r. b., która wytyczyła linie kierunkowe dla zjednoczenia żywych sił narodu — zarząd okręgu stołecznego Związku Legionistów daje wyraz przekonaniu, że współpraca żołnierzy Komendanta z Obozem Zjednoczenia Narodowego bardziej się zacieśni i znajdzie swój pełny wyraz zarówno w decyzjach kierownictwa Obozu, jak i w postawie ogółu legionistów, których cechowały zawsze zmysł solidarności i ambicja pracy dla dobra Państwa i Narodu.

Rezolucja ta spotkała się z przyjaznym oddźwiękiem w sferach legionowych i już poszczególne koła pułkowe zgłaszają w swych uchwałach solidarność.

Na tym tle szczególnego znaczenia nabiera zjazd P. O. W. w Wilnie. Zjazdowi temu poświęca artykuł „Zaczyn”, tygodnik stojący na gruncie ideologii Marsz. Piłsudskiego, który przestrzega przed zasklepieniem się w tradycji czynu legionowego i nawołuje uczestników walk o niepodległość, aby „raz jeszcze podjęli trud kształtowania rzeczywistości w pierwszym szeregu”.

„I niech żadne naiwne i nie rozumiejące swego Komendanta, „dłubinoski” z roku 1937 nie krzyczą, że jest to likwidacja okresu Piłsudskiego i nie wypominanie Jego testamentu — pisze dalej „Zaczyn”.

Piłsudski nie chciał Polski ani legionowej, ani peowiackiej, lecz Polski potężnej i silnej.

Testament Piłsudskiego nie realizuje się przez śpiewanie Pierwszej Brygady, ani przez marsze Szlakiem Kierunków.

Nie ma lepszego zrozumienia i realizowania testamentu Józefa Piłsudskiego, jak zrozumienie tej prawdy,

że przeszłość nie wystarcza, że nie można żyć dziś dalej atmosferą zagadnień minionych, że „trzeba z żywymi naprzód iść po życie sięgać nowe, a nie w zwiędnięty laurów kłose z uporem stroić głowę”.

Obiit — „niepodległościowiec”; natus est — państwowiec polski. Do niego należy przyszłość”.

Do tego tematu powrócimy na tle wileńskiej deklaracji peowiackiej, a w tej chwili wyrazimy jedynie przypuszczenie, że

treść jej będzie najlepszą odpowiedzią dla „Zaczynu”.

Aby dać wyraz uproszczeniom, jakimi posługuje się opinia publiczna, nie doceniająca wagi przemian w obozie legionowo-peowiackim i O. Z. N., przytoczymy relację „Gońca Warszawskiego”, który znajduje cztery „kierunki ideowe”. Reprezentowane są one, zdaniem „Gońca” przez:

1) O. Z. N. plk. Koca, przechylający się ku radykalnemu nacjonalizmowi z zabarwieniem totalistycznym;

2) lewicę legionową, marzącą o odbudowie centrów i jego rządów; zwalcza ona „zarazę nacjonalistyczną”;

3) centrum legionowe, wyznające za sady umiarkowanego nacjonalizmu i demokracji uporządkowanej;

4) „państwowców”, dążących do wszechwładzy i potęgi państwa polskiego, a wrogo nastrojonych wobec „zarazy nacjonalistycznej”.

W zakończeniu pisze „Gońca Warszawski”, że „z każdym z tych prądów wiąże się interesy poszczególnych osób i grup”, że następują „przemarsze z jednej do drugiej grupy”, a dopomagają do tego czynniki z zewnątrz, spoza obozu legionowego.

Do mnożenia „kierunków ideowych” także...

Japonia pójdzie z Włochami

Sensacyjna rozmowa między gen. japońskim i ambasad. włoskim

TOKIO. Agencja Domei ogłosiła rozmowę ambasadora włoskiego Cora z gen. Matsui, dowódcą armii japońskiej w Chinach Środkowych.

Amb. Cora złożył generałowi japońskiemu wizytę, podczas której wyraził gratulacje z powodu zwycięstw japońskich w Chinach. Przy spotkaniu tym wywiązał się następujący dialog:

Gen. Matsui: Zamierzamy maszerować na Nankin i Hankou.

Amb. Cora: Przewidywania p. generała zawsze sprawdzają

się. Czy jednak niepogoda nie przeszkodzi Japończykom?

Gen. Matsui: Niepogoda może przynieść Japończykom zaślony wypoczynek, a Chinczykom możliwość zastanowienia się.

Amb. Cora: Oznaki takiego zastanowienia się widać wśród polityków chińskich w Nankinie i w Szanghaju.

Gen. Matsui: Chiny nie są naszym wrogiem, nie chcemy zniszczenia narodu chińskiego, ani armii. Musimy zwalczać coś większego, coś co ukrywa się

za Chinami. Będziemy działać razem z Włochami.

Amb. Cora: Czy pan zamierza użyć wojsk chińskich w przyszłej wielkiej wojnie?

Gen. Matsui: Nie jestem dowódcą armii chińskiej, więc nie mogę nią dysponować. Może liwe jednak, że niektóre oddziały chińskie będą mogły być naszymi towarzyszami broni.

Amb. Cora: Wierzę w to, że Włochy muszą walczyć ręką w rękę z Japonią przeciwko komunistycznej międzynarodow-

Straszliwy tajfun na Filipinach

123 osoby zginęły — Straty są olbrzymie

MANILLA. Straszny tajfun, jaki nawiedził Filipiny, był bez wątpienia największą katastrofą, jaką przeżyły wyspy od lat 25-ciu.

Według dotychczasowych wiadomości, 123 osoby znalazły śmierć w katastrofie żywiołowej, jednak na ogół przypuszczają, że liczba zabitych jest znacznie wyższa, gdyż nie nadeszły jeszcze wiadomości z szeregu bardziej odległych wsi i miasteczek.

Straty przekroczą prawdopodobnie kwotę 100 milionów franków. Tajfun szalał na wybrze-

żu z niebywałą siłą, zastając w morzu liczne barki rybackie. Niemal wszystkie barki zatęły. Zginęło przy tym 65 rybaków.

Z wyspy Zebu donoszą, że 60 proc. wszystkich zabudowań zo-

stało zniszczonych. Na podstawie danych meteorologicznych, przypuszczają, że Archipelag zostanie nawiedzony powtórnie przez tajfun, który w obecnej chwili dotarł do zachodnich wybrzeży Lucon.

W jutrzejszym numerze PEŁNA TABELA LOTERII

Zmiany w rządzie włoskim Nowy wicekról Abisynii

RZYM. Wczoraj nastąpiły następujące zmiany w rządzie: Szef rządu Mussolini objął także ministra kolonii (Afryki włoskiej) piastowaną dotychczas przez min. Lessona.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Kolonii mianowany został gen. Terruzzi, b. szef sztabu milicji faszystowskiej i b. inspektor czarnych kuszul w Hiszpanii.

Dotychczasowy podsekretarz stanu dla wymiany i walut

prof. Guarneri podniesiony został do rangi ministra.

Stanowisko wicekróla Abisynii zajmowane przez marszałka Graziani objął książę d'Aosta.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Korporacji mianowany został Renato Ricci dotychczasowy podsekretarz stanu dla wychowania narodowego. Mussolini wysłał listy z podziękowaniami do marszałka Graziani i ministra Lessony.

Min. Neurath zaproszony do Londynu

LONDYN. Reuter donosi z Berlina: Lord Halifax zaprosił ministra spr. zagr. Rzeszy von Neuratha do Londynu.

Data wizyty jeszcze nie została oznaczona. Koła niemieckie wydają się być bardzo zadowolone z rozmów lorda Halifaxa z politykami niemieckimi.

Zbrojne powstanie w Transjordanii

Władze wzięły zakładników z licznych wsi

JEROZOLIMA. Trwające od dawna rozruchy w północnej Transjordanii przybrały charakter wyraźnego powstania.

Prawie jednocześnie w rozmaitych miejscowościach jak Izbid, Adzlun, Madaba, Kasz Amra, Tafla itd. ludność napadła

na posterunki policyjne oraz na urzędy.

Na pomoc wysłano oddziały policji i wojska.

Władze wzięły jako zakładników mucharów (wójtów) z licznych wsi.

Samochód rozbity o drzewo

Trzy osoby odniosły rany

Na autostradzie Rekowo — Puck, na skutek uszkodzenia hamulców wpadł na drzewo i uległ kompletnemu rozbiciu samochód kupca żydowskiego z Gdańska Czarlińskiego, w którym jechało 3 osoby.

Samochód prowadził Czarliński. Najcięższe rany odniosła małżonka kupca, która doznała przecięcia tętnicy. Rannych przewieziono do szpitala w Pucku.

Oryginalny strajk chłopów

Nie chcą kupców wywozić drzewa

Oryginalny strajk wybuchł pod Szczucinem koło Dąbrowy Tarnowskiej.

Mianowicie kupiec drzewny Kampf zakupił w lasach majątku Lubasz większą partię drzewa. Ponieważ chłopci pragną drzewo nabyć na swoje potrzeby, dając po 6 zł. za m. sześć,

podczas gdy kupiec żąda po 21 zł., chłopci chwycili się oryginalnej formy strajku, a mianowicie nie chcą wywozić drzewa z lasu.

W ten sposób zastrajkowało przeszło 300 chłopów. Spokoju nie zakłócono

Współpraca dla ocalenia Europy

Min. Delbos o wizycie w Warszawie, Bukareszcie, Białogrodzie i Pradze

PARYŻ. — We wczorajszym swym przemówieniu w Izbie Deputowanych min. Delbos — świadczył na temat swej bliskiej podróży do stolic państw środkowej i wschodniej Europy co następuje:

„Oczekując, iż zatarg hiszpański zakończy się i oczekując, że można będzie urzeczywistnić nowe gwarancje pokojowe, musimy jeszcze bardziej troszczyć się o istniejące.

To jest właśnie powód przyjaźnej podróży, którą odbędę niebawem do Warszawy, Bukaresztu, Białogrodu i Pragi w następstwie wizyt, złożonych

we Francji przez wysłanie osobistości tych krajów i serdecznych zaproszeń, których przedmiotem był minister spraw zagranicznych Francji.

Czytałem w niektórych dziennikach zagranicznych komentarze zresztą sprzeczne, gdzie przedstawiano tę podróż jako przyznanie się do słabości, a za razem jako przedsięwzięcie podejrzane, jeżeli nie zagrażające.

Czy mam potrzebę odpowiadać, że Francja jest pewna siebie samej i swych przyjaźni, że nie myśli o żadnym spisku i to w tych warunkach, podobnie

jak we wszystkich innych, rozmowy jej mają jedynie na celu ochronę pokoju?

Szczęśliwy jestem ze sposobności, jaka mi się nastęrcza, by wejść w kontakt w imieniu Francji z zaprzyjaźnionymi narodami i rządami, omówić wspólne nasze interesy, wyjaśnić kwestie nas zajmujące i sprawdzić zgodność naszych planów międzynarodowych.

Będę mógł z pewnością stwierdzić, że plany te są pozbawione wrogości, ponieważ wiemy dobrze, że współpraca wszystkich jest niezbędna dla ocalenia Europy”.

TOMEK RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIECENIU

Tania znalazła się ponownie w więzieniu. Jedną z ciężkich przestępstw opowiedziała jej po kilku dniach dzieje swojej zbrodni: jako piętnastoletnia dziewczyna dostała się do domu rosyjskiego urzędnika. Ten zgwałcił ją w nocy i od tego czasu przychodził do niej często na „wizyty” nocne. Po pewnym czasie zawezwała ją pani do siebie i zapytała:

Skąd masz te zaokrąglone biodra, Marysko? Kto się tobie przysłużył?

— Pytam ci się Marysko skąd ta zmiana w tobie? Dlaczego nie odpowiadasz? — powtórzyła swoje pytanie pani i przysunęła bliżej niej krzesło.

— Nie rozumiem.. nie wiem o co się pani pyta — wykrzusiła ze siebie młode wiejskie dziewczę.

— Ach tak. Nauczyłaś się kłamać równie dobrze jak i dobrze swoją rolę.. Ładny z ciebie ptaszek, nie ma co.. Nie chcesz mi powiedzieć to trudno. Nie będę się więcej troszczyła o ciebie.. Ale co ty zrobisz po kilku miesiącach?.. Nikt ciebie nie przyjmie z takim skarbem do pracy.. A ja nie mam zamiaru pielegnować ciebie u mnie w domu.. Potrzymam cię jeszcze jakieś dwa miesiące — ale później będziesz się musiała wynieść!..

Na dźwięk ostatnich słów Maryska zawrzała całą. Zaczrwieniła się i szepnęła cicho:

— Proszę pani.. Ja..

Zrozumiała nareszcie o co jej pani chodzi. Dreszcz przeszedł całe jej ciało na samą tylko myśl o tym.

— Czego tak cicho szepcesz?.. Mów głośniej powiedziała pani zauważywszy zmięczenie na twarzy służącej. — Powiedz od kogo to masz?..

— Ja.. się boję.. boję się powiedzieć — rozpłakała się Maryska w głos.

Na widok łez twarz pani złagodniała. Złitowała się widocznie nad młodym dzieckiem i powiedziała cichym, łagodnym tonem:

— Nie bój się Marysko.. Nie wydam cię przed nikim.. Mnie możesz wszystko śmiało opowiedzieć.

— Nie.. nie.. boję się..

— Kogo się boisz?

— Boję się powiedzieć..

— Kto to taki? Czy znam go? — zaczęła pani dyskretnie badać.

— Tak.. memrotała Maryska stale pochlipując.

— Węgłarz?

— Nie..

— Syn stróża?

— Nie..

Maryska nie odpowiadała.

— Powiedz nareszcie.. Nikomu nie opowiem..

Maryska zaniosła się głośnym płaczem. Teraz przypomniawszy sobie, że kilka miesięcy temu mówiła dziwny zawrót głowy, częste nudności.. Od miesiąca dopiero ustały..

Nie zwracała na to wszystko uwagi. Była stale zajęta, pracowana, nie przeszło jej zresztą przez myśl, że coś takiego może się z nią stać..

— Dlaczego tak się boisz, Marysko? — pytała się podejrzliwie gospodyni — Może to jest.. poczekaj już wiem!.. Czy to ten strażak, który przychodzi do Geni?.. Zgadłam..

— Nie.. boję się powiedzieć.. Nie powiem.. będą mnie bić..

— Kto ciebie będzie bił, głupia dziewczyno?

— P... p... pan — wykrzyknęła Maryska.

— K... kto? — twarz pani wykrzywiła się w pełnym bólu i strachu grymasie.

— Pan.. Nie wiedziałam.. że.. że.. powiedział mi.. że.. mnie z domu wypędzi..

— Ty, ścierwo jedna! — syknęła żona urzędnika i zle ogniki w oczach jej zapaliły się.

— Chcesz omanić uczciwego, szlachetnego człowieka?.. Chcesz skompromitować mojego męża?..

Choć mąż jej wracał często pijany, bił ją i nie rzadko dzieci, była jednak nadal w nim po uszy zakochana i wierzyła święcie w to, że takiej zbrodni nie jest zdolny się dopuścić..

Kiedy urzędnik dowiedział się po powrocie do domu o całym zajściu z Maryską zapewnił żonę swoją, że to jest chęć oszkalowania go, że dziewczyna chce go szanować, że ona — jego żona nie powinna na to pozwolić.

I wszystko skończyło się na tym, że pani wystawiła rzeczy Maryski za drzwi do korytarza, a ją samą ujęła za kark i zrzuciła ze schodów na dół.

Było to w listopadzie.

Maryska znalazła się na ulicy. Padał śnieg, zimno przenikało wszystkie kości. Nieubrana wałęsała się po opustoszałych siedleckich ulicach.

Szczęśliwym trafem spotkała znajomą rajfurkę. Ta zabrała ją do siebie do domu — zimnej, ociekającej wilgocią piwnicy. W piwnicy tej panował mrok. Na stole paliła się stale mała lampka naftowa.

Rajfurka była dobrą kobieciną. Dzielila się z Maryską każdym kęsem, każdym łykiem ciepłej strawy. Trzymała ją bez pieniędzy u siebie w domu.

— Z takim brzuszkiem żadna z pań nie będzie chciała ciebie przyjąć — mawiała. — Trudno, przetrzymam cię w domu do czasu rozwiązania. Kiedy znalazłam się sama w biedzie, dobrzy ludzie mi pomogli. Teraz będę się mogła odwdziżyć. Zostań się u mnie. Starczy tego chleba dla jednej to starczy i dla dwóch.

Opowiadając o tym szlachetnym czynie rajfurki, miała młoda morderczyni łzy ze wzruszenia w oczach.

Dziecko, które zrodziło się z biedy, głodowania, w ciemnej mokrej piwnicy żyło wszystkiego tydzień. Maryska była znowu wolna. Mogła szukać nowej pracy.

Po dwóch tygodniach dostała się od domu do

brych, uczciwych ludzi. Zabrała się do nowej nie-mniej ciężkiej roboty.

Cztery lata pracowała na jednym miejscu. Pani domu była uczciwą kobietą i obchodziła się z nią w ludzki sposób.

W ciągu całych czterech lat Maryska nie dopuszczała do siebie żadnego mężczyzny. Była ładna i amatorów nie brakło. Przepędzała ich jednak wszystkich jak również każdą myśl o mężczyznach..

Pewnego pięknego dnia poznała bardzo ładnego młodzieńca, który oświadczył się jej i przyrzekł ją poślubić.

Maryska zakochała się w nowopoznanym mężczyźnie i oddała mu się ciałem i duszą.

W międzyczasie gospodarze jej zubożeli i zmuszeni zostali wy mówić jej pracę. Zrezygnowali z pomocy służącej.

Była w czwartym miesiącu ciąży. Innej pracy nie mogła w tym stanie dostać.

Rajfurka, która jej za pierwszym razem udzieliła dachu nad głową — zmarła.

Naręczony zaś, którego bezgranicznie kochała zamiast ją poślubić znikł nagle z horyzontu..

Została się znowu bez dachu nad głową.

Za zaoszczędzone pieniądze wynajęła kąpielnicę w suterynie.

Na tym barłogu (inaczej nie można nazwać tego łóżka) urodziła po kilku miesiącach drugie dziecko — dziewczynkę.

Tym razem los był okrutny.. Dziecko żyło i było zupełnie zdrowe..

Maryska wymieniała ostatnie ruble z zaoszczędzonych pieniędzy..

Pewnego poranka wydała na kartofle ostatnie kilka groszy..

Stara praczka oświadczyła jej, że sama jest w nędzy i nie ma zamiaru trzymać jej dalej bez pieniędzy..

Na darmowym chlebie — dodała Maryska. Dobrze pamiętała ostatnie słowa kobiety.

— Idź pani z Bogiem razem ze swoim bękartem — powiedziała jej po kilku dniach, gdy Maryska przestała płacić komorne. Wreszcie zniecierpliwiona ociąganiem się jej, praczka zaczęła ją przeklinać, przysięgać a nawet bić.

Wypędzona przez starą znalazła się znowu na ulicy. Było to na początku stycznia. Panował siły mróz.

Obnosiła się cały dzień z niemowlęciem na ramieniu. Niemowlę płakało z głodu, nie miała dla niego pokarmu w piersiach.

Nikt nie chciał jej przyjąć razem z dzieckiem do mieszkania. Dopiero późną nocą jakiś stróż się nad nią zlitował i pozwolił jej przenocować na schodach.

Dziecko nie płakało więcej. Wyczerpane, wygłodzone kwiliło załóżnie. Nie mogła się patrzeć na biedną, niewinną ofiarę. Serce jej ścisnęło się z bólu.

Leżała razem z dzieckiem na schodach. Niekiedy panowała ciemna, głucha noc. Przytuliła się bliżej do dziecka i opłakiwała swój nielitościwy los.

W tych ciężkich wiecznych jak jej się zdawało chwilach zrodziła się w jej mózgu szaleńcza myśl..

Zamorduje dziecko, a później sama pozabawi się życia.

(Dalszy ciąg jutro).

PIOTR CHAREBA

Wspomnienia szwoleżera

((kres walk o Niepodległość 1913 - 1923 r.))

Boje o Warszawę

— Nie miało kiedy padać! — odzywa się któryś.

— Nie jesteś z cukru, to ci nie nie będzie! — odpowiada mu drugi.

— Wiem o tym, ale przecież lepiej jechać w pogodę. Gdy pada deszcz, najlepiej wsunąć się pod pierzynę i słuchać, jak o szyby dzwoni!

— Masz rację, ale o pierzynę to szkoda teraz gadać! Poczekaj, jak wrócisz z wojny, ożenisz się, to wtedy co innego!

— Ha, psiaakrew, kiedy to człek sobie za wszystkie czasy odbije?

— Sto lat niemałe, jeszcze i na to przyjdzie czas!

Ściemniać zaczęło się gwałtownie i niedługo zapadła ciemna noc. Jedziemy stępem. Konie tylko chlupoczą kopytami po rozmokłej ziemi.

SMARDZEWO

Deszcz mżw bez przerwy, szleszcząc po liściach przydrożnych zarośli. Ciemno, choć oko wykol.

Szwadrony ciągną powoli wśród ciemności, niby długi wąż, kradący się nocą po zdo-

bycz. Jedziemy ostrożnie, bo la da chwila możemy natknąć się na wroga.

Wtem przerwał ciszę głuchy huk. Wystrzeliła ognia wstęga, zamigotała jasna kulka, rozległ się trzask i buchnął snop iskier, rozsypując się wachlarzem oślepiających blasków.

Stanęliśmy. Za pierwszą wystrzeliła druga, trzecia i nastąpiła rakietą, oświetlając pole.

Bolszewicy widocznie przeczuwają bliskość naszą i w obawie, abyśmy im znicznacka nie wpadli na pięty, czuwają.

Chwilę czekamy na dalsze rozkazy. Już dojeżdża dowódca i wyznacza pięciu szwoleżerów polecając udać się na patrol pod wieś Smardzewo.

Za chwilę wysuwamy się naprzód i jedziemy drogą wprost w kierunku wsi. Rakiety jeszcze błyskają parę razy i znów zapanaowała zupełna ciemność.

Ja ze szwoleżerem Kiljanowiczem ruszyliśmy jako szpic naprzód. Wyteżamy wzrok, jednak taka ciemnica, że oprócz łbów nocnych siwów nie przed

wami nie widać. Słychać tylko

nieustanny szmer padającego deszczu i chlupot konskich kopyt.

— Widzisz ty co? — szepce do mnie Kiljanowicz.

— Nic, a nic! — odpowiadam mu szeptem.

— Można bolszewikowi na łeb najechać, zanim go zobaczysz! — rzecze kolega.

— Nie pamiętam, żeby kiedy było tak upiornie ciemno!

— Uważajmy, żebyśmy się do jakiegoś dołu nie wpakowali.

— Przecież jedziemy drogą, a zresztą konie lepiej widzą od nas, więc możemy być spokojni!

W samej rzeczy konie stają się śmiało. Jedziemy tak kilka minut otoczeni nieprzejrzany ciemnościami. Ścisnęliśmy w ręku gotowe do strzału karabinki i pilnie wpatrujemy się przed siebie.

Naraz wydało mi się, że rysują się przede mną kontury jakiegoś budynku.

— Te, Kiljanowicz! — zwracam się szeptem do kolegi: — Zdać mi się, że już dojeżdżamy do wsi!

— Dlaczego?

— A patrz! Jakieś chałupy bieleją się przed nami!

— Czyżby? — zapytał kolega i zaczął się przyglądać.

— Widzisz? — zapytałem i nagle tuż przed nami na drodze błysnęły ogniki i rozdarł powie

trze łoskot strzałów.

Świegły kule. Zawróciwszy

w miejscu, ruszyliśmy galopem do tyłu. Znow błysnęła rakietą oślepiającym blaskiem, zarechotały karabiny maszynowe, świsnęła z szumem i piskiem za nami chmura kul.

Konie pędzą, gdy nagle wali się Kiljanowiczowi koń na ziemię. Kiljanowicz krzyczy, że bym poczekał na niego. W tej samej chwili słyszę trzask uderzenia i mój koń przysiadł na zadzie. Szarpnąłem go za cugle. Poderwał się i poczał kuleć. Za majaczyło coś przede mną i usłyszałem gwar ludzki. To nasze szwadrony, pieszo rozsypując się w tyraliery, ruszyły do ataku.

Za chwilę zrównałem się z niemi i zeskoczyłem z konia, aby obejrzeć gdzie został ranny mój siwek. Po ciemku niczego nie mogłem zobaczyć, więc zacząłem obmacywać go rękami, przesuając dłoń po tylnych nogach konia. Nigdzie jednak nie mogłem znaleźć rany. Dopiero na prawej kości biodrowej wy-

czułem pod ręką jakiś twardy guzik pod skórą. Domyśliłem się, że to musi być kula, która uderzywszy ześlizgnęła się po kości, i zatrzymała się pod skórą.

Nasza tyralierka z okrzykiem hurra ruszyła do wsi, odpowiadając strzałami na atak wroga.

Cicha i ciemna do tej pory noc rozbiła się ogniem i zagrziała bukiem wystrzałów. Bolsze-

wicy ostrzeliwują się z cha-

łup wsi, jednak szwoleżerowie idą naprzód, biją z karabinów i za chwilę z okrzykiem docierają do wsi.

Bolszewicy, zaskoczeni niespodziewanym natarciem, pośpiesznie opuszczają wieś i wycofują się. Podążam i ja za naszą tyralierką, prowadząc konia za sobą, który kuleje.

Za chwilę nasi zajmują wieś. Bolszewicy częściowo uciekli, częściowo zaś pokryli się po chatkach i zabudowaniach, skąd szwoleżerowie wyciągają ich po jednemu, lub po kilku, biorąc do niewoli.

Zabłyśły światła w oknach do mostów.

Zbudzeni mieszkańcy trwożliwie wyglądają z chałup i parkanów na drogę. Żołnierze nasi przebiegają jeszcze pomiędzy budynkami, przestrzegają zakamarki, obsadzają za wsią obronne placówki i zatrzymują się w zdobytej wsi, czekając rana.

Zapłonęły ogniska na drodze, a wokół zebrali się żołnierze, susząc wilgotne ubrania.

W jednej z obszerniejszych chat urządzono lazaret polowy, gdzie sanitariusze opatrują rany naszych i bolszewickich żołnierzy.

Skoro świt rozesłano patrol we wszystkich kierunkach, aby ustalić gdzie znajduje się nieprzyjaciel. Około południa wyruszyły szwadrony znowu naprzód.

(Dalszy ciąg jutro)

KONRAD RYLSKI

MŚCICIEL

PRAWDZIWE DZIEJE SŁAWNego ZBOJNIKA
DOBROCYŃCY BIEDNYCH I POKRZYWDZONYCH

Było to w czasach przedwojennych. Bogaty kupiec warszawski, Antoni Olgiński, nabył szyb naftowy na Kaukazie i przeniósł się tam ze swoją żoną i córką do miasta Grozny.

Tu spotkało Olgińskich wielkie nieszczęście. Gracujący od paru lat w okolicy herszt bandy zbrojckiej, Selim-Chan, pocwał ich ukochaną jedynaczkę, Marię.

Selim-Chan, jeszcze jako młody chłopiec, przebił kindżalem oficera rosyjskiego, który rzucił się na piękną żonę Selima, by ją wziąć przemoca.

Za to zabójstwo Selim-Chan został skazany na dwadzieścia lat katorgi.

Udało mu się w ogromnie pomysłowy sposób uciec z Sybiru (jako „nieboszczyk” został wywieziony w trumnie).

Po powrocie do rodzimych stron Selim zorganizował bandę wiernych mu, nieustraszonych Czeceńców, którzy postawili sobie za zadanie „rozdzielać pieniądze bogaczy”. Porywali ludzi bogatych, a otrzymywany od nich okup pieniężny rozdawali ubogim mieszkańcom gór. Od tego czasu zaczęto Selima tytułować Selim-Chanem.

Wysyłano w góry całe oddziały policji i wojska nie mogły schwycić Selim-Chana, gdyż mieszkańcy gór stali po jego stronie, ukrywali go u siebie i nie chcieli nigdy wydać jego arylówki, mimo tortur, które musieli znosić.

Wyłano w pogoni za Selim-Chanem 10 batalionów żołnierzy i 3 szwadrony Kozaków, ale wszystko nadaremnie.

Wyznaczono specjalne bataliony wojska na poszukiwanie Selim-Chana. Prócz tego wysłano w góry licznych tajnych agentów, którzy przebrani za Czeceńców, mieli się czegoś wywiedzieć o Selim-Chanie.

Po otrzymanej wiadomości, że Selim-Chan przebywa we wsi Alda, otoczono nocą tę wieś podwójnym kordonem wojska. Ale i tym razem Selim zdołał się wymknąć.

Selim-Chan siedział w ukrytej grocie w górach z kilkoma swoimi ludźmi i opowiadał im swoją przygodę, gdy wtem dał się słyszeć odgłos kroków ludzkich.

Jeden z ludzi Selim-Chana wysunął ostrożnie głowę z groty. Okazało się, że po przeciwległej stronie doliny znajdował się na wysokości ściany skalnej patrol żołnierski. Żołnierze zauważyli widząc wysuwającą się z groty głowę ludzką i rozpoczęli strzelaninę. Selim-Chan i jego ludzie siedzieli jednak w grocie zupełnie cicho, tak, że żołnierze przestali wreszcie strzelać pewni, że grota jest pusta. Wtedy Selim-Chan i jego ludzie wycofali się z kryjówek.

W tym czasie Selim-Chan wśliznął się nowym napadem, który odważył i bezczelnością przewyższył wszystkie jego dotychczasowe wyczyny.

Pędzący pociąg pociąg pociąg Moskwa — Baku zatrzymał się nagle w środku drogi. Banda stu pięćdziesięciu ludzi z Selim-Chanem na czele wpadła z rewolwerami w ręku do wnętrza wagonów. Napastnicy zabierali od przerażonych pasażerów pieniądze i biżuterię.

Zbliżyli się między innymi do młodego, teggiego pasażera. „Dawaj portfel!” — zawołali.

Napastnicy zabierali od przerażonych pasażerów pieniądze, biżuterię, nie robiąc jednak poza tym nic złego nikomu.

Nagle dał się słyszeć daleki gwizd lokomotywy. Napastnicy zaczęli wyskakiwać z wagonów.

— Nie ruszać się z miejsc. Kto zbliży się do okna, tego zastrzelimy na miejscu! — rozkazali napastnicy pasażerom, opuszczając szybko wagony.

Wszyscy napastnicy w liczbie stu pięćdziesięciu ustawili się w kilka szeregów, po tym Selin-Chan rzucił rozkaz:

— Maszerować spokojnie! Naprzód!

— Ależ jakiś pociąg nadjeżdża tu przecież! — zauważył któryś z napastników. — Może w pociągu tym jadą żołnierze? Musimy czym prędzej stąd uciec!

— To nie pociąg, to sama lokomotywa jedzie! — oświadczył Selin-Chan, nad słuchując uważnie.

Gdyby to był pociąg, słyszelibyśmy odgłos nadjeżdżających wagonów. Już rozumiemy, co to ma znaczyć: naczelnicy najbliższych stacji porozumieli się widać między sobą i stwierdzili, że pociąg pociąg pociąg nie pokazał się w swojej dalszej drodze w oznaczonym czasie, wysłano więc lokomotywę dla sprawdzenia, co się stało.

— Możemy więc pomaszerować spokojnie, Chan?

— Zupełnie spokojnie. Jesteśmy blisko lasu, przejdziemy tamtędy aż do rzeki Terek. No, idziemy naprzód!

Selin-Chan na czele całej bandy pomaszerował w kierunku lasu, zapowiadawszy przed tym jeszcze raz pasażerom, żeby nie odważyli się ruszyć z swych miejsc. Ktokolwiek zbliży się do okna, albo będzie strzelał w ślad za napastnikami, ten padnie natychmiast trupem.

To ostrzeżenie było zresztą zbyteczne. Pasażerowie byli tak przerażeni i oszołomieni niespodzianym napadem słynnego, „straszego” Selin-Chana, że wszyscy siedzieli jakby sparaliżowani, niezdolni poruszyć się z miejsca.

A co się tyczy latarni lokomotywy, które zbliżały się coraz bardziej — Selin-Chan nie omylił się. To była właśnie tylko lokomotywa, a nie cały pociąg.

Było to tak:

Pociąg pociąg pociąg, na który napadł Selin-Chan, zatrzymał się pięć kilometrów przed stacją Slepowsk. Naczelnik tej stacji był mocno zdziwiony, dlaczego pociąg pociąg Moskwa — Baku nie przejechał jeszcze. Stał z zegarkiem w ręku i nad słuchiwał, czy pociąg nie nadjeżdża z daleka. Ale było zupełnie cicho. Echo nie odbijało w górach żadnego huku jadącego pociągu.

— Co się mogło stać? — niepokoił się naczelnik stacji coraz bardziej.

Przeszło już dwadzieścia minut od chwili, w której pociąg pociąg pociąg powinien był przyjechać przez stację Slepowsk, a wciąż ani widać, ani słyszeć pociągu.

Minęło jeszcze dwadzieścia minut czasu — i nic! Cicho jak przed tym. Ani gwizdu, ani szumu żadnego... — w ogóle żadnego znaku, któryby wskazywał, że zbliża się jakiś pociąg.

— Co się stało z tym pociągiem? — naczelnik był już mocno zaniepokojony i zadzwonił na stację Beslan:

— Czy przejeżdżał już pociąg pociąg pociąg?

— Oho, już dawno!

— Jak dawno temu?

— Przeszło trzy godziny.

— Trzy godziny?! Czyż to jest możliwe? Nie przejechał jeszcze dotychczas przez stację Slepowsk!

— Jeszcze nie przejechał?! Musiałoby się stać jakieś nieszczęście, jakaś katastrofa.

— Bardzo możliwe!

— Wysyłam natychmiast lokomotywę.

Oczom jego ukazał się dziwny zdumiewający obraz.

Obaj naczelnicy byli już teraz pewni, że jakaś katastrofa miała miejsce z pociągiem pociąg pociąg Moskwa — Baku, bo jeżeli przed trzema godzinami był na stacji Beslan, to powinien był już dawno przejechać przez stację Slepowsk.

Naczelnik stacji Beslan wsiadł w lokomotywę wraz ze swoim pomocnikiem i z kilkoma dozorcami kolejowymi i rozkazał maszyniście jechać powoli naprzód w kierunku stacji Slepowsk.

Lokomotywa ujechała kilometr drogi. Jadący nią ludzie nasłuchiwali: cicho, sza, nic nie słysząc!

Szyny w górach wiją się wężowym skrzytem w taki sposób, że często nie można zauważyć nadjeżdżającego pociągu nawet z oddalenia kilkudziesięciu tylko metrów, można tylko usłyszeć stuk kół.

Lokomotywa posuwa się o następne dwa kilome-

try naprzód, bardzo powoli i ostrożnie... Lokomotywa znów się zatrzymuje, naczelnik stacji, który sam pojechał na tę kontrolę, znów bacznie nad słuchuje, ale wokół panuje niczym niezakłócona cisza, jak na pustyni. — Gdyby jakaś katastrofa miała miejsce, — oświadcza naczelnik, — słyszelibyśmy przecież nawet z daleka odgłos poruszających się ludzi, jakiś gwar, hałas. Sprawa wydaje mi się mocno podejrzana...

Lokomotywa zaczyna dawać sygnały, ryczy prze raźliwie, echo roznosi po górach dziki gwizd, ale nikt nie odpowiada na alarmujące sygnały. Znaczy to, że nie ma w pobliżu żadnego pociągu, albo też lokomotywa tego pociągu uległa rozbiciu podczas katastrofy, nie może przeto odpowiedzieć żadnym sygnałem.

Lokomotywa posuwa się jeszcze pół kilometra naprzód. Gdy tylko skręca w boczną drogę, naczelnik stacji widzi z daleka czerwone ognie.

— To jest z pewnością ten pociąg pociąg, — woła naczelnik. — Stoi... Coś się tam stało złego! — Posuwajcie się powoli naprzód, krok za krokiem. Dajcie sygnały!

Lokomotywa ryknęła znów przeraźliwym gwizdem. Ale pociąg pociąg pociąg milczy, jak przed tym, jakby na nim wcale ludzi nie było.

— Ogłuchli, czy co do diabła? — nie rozumie naczelnik i każe jeszcze kilkakrotnie sygnalizować!

I znów echo roznosi po górach przeraźliwy gwizd który może nawet z daleka ogłuszyć, ale ze strony pociągu pociąg pociąg żadnego znaku życia!

Czerwone ognie pociągu błyszczą z daleka w ciemnościach nocy, jak uwodzieleńskie ślepie szatana, z okien wagonów pada odblask na obie strony drogi, ale nie widać żadnego cienia, ani śladu człowieka... Nie widać żadnego poruszenia, jakby pociąg był pusty, lub obumarły.

— Do krośset, czy wszyscy powymierali tam? — zdumiewa się naczelnik stacji Beslan. — Co się tam mogło stać?

Lokomotywa zbliża się powoli, ostrożnie, coraz bliżej i bliżej do stojącego nieruchomo pociągu. Można już teraz poznać wyraźnie, że nie było tu żadnej katastrofy, bo nie byłoby przecież tak cicho, pasażerowie krzataliby się po wagonach... A zresztą — nie widać wcale przewróconych wagonów, pociąg stoi na szynach w najlepszym porządku.

Co się jednak mogło stać z tym pociągiem? Dlaczego nikt się nie odzywa? Dlaczego maszynista nie odpowiada na sygnały? Naczelnik i jego pomocnicy łamią sobie głowę nad tą zagadką. Nie są w stanie zrozumieć, co się tu stało. Lokomotywa podjeżdża bliżej, jest już tuż — tuż przy pociągu...

Jaka niezakłócona niczym cisza!

Jakby naprawdę wszyscy pasażerowie powymierali! Nie widać maszynisty, palacza ani jednego konduktora! „Jakaś niesłychanie dziwna historia!” — myśli naczelnik stacji.

Lokomotywa znów gwizdzie przeraźliwie.

Nie ma odpowiedzi.

Naczelnik stacji woła:

— Hej tam, odezwijcie się! Panie maszynisto... Gdzieście przepadli wszyscy? Ogłuchliście, czy co?!

Żadnej odpowiedzi!

„Czyżby rzeczywiście nikt z nich nie żył?” — myśli naczelnik stacji i chwytając go okropny strach przed tym milczącym pociągiem.

Naczelnik, jego pomocnik i sześciu dozorców kolejowych zeskakują z lokomotywy i biegną do pociągu pociąg pociąg. Serca ich biją mocno, zimny pot oblewa ich czoła. Przebiegają obok wagonów; oto już są przy lokomotywie, zagląдают do środka. Nie ma maszynisty, nie ma palacza, nikogo nie ma, lokomotywa jest pusta!

— Hej, panie maszynisto! — woła naczelnik stacji i biegnie z powrotem do wagonów.

— Kto tam? — daje się nagle słyszeć głos z wagonu służbowego, głos drżący, pełen strachu.

— To ja, naczelnik stacji Beslan. Bóg z wami, ludzie, niech pan powie, co się takiego stało?

— Nie ma już nikogo z tych diabłów?

— Co za „diabły”? Kto taki? — nie rozumie naczelnik. — Kogo pan ma na myśli?...

— No, Selin-Chana z jego bandą! — pada odpowiedź z wnętrza wagonu.

Teraz dopiero naczelnik stacji zrozumiał wszystko.

Zaczął drzeć na całym ciele ze strachu i z przerażeniem zajął do wagonu służbowego.

Oczom jego ukazał się dziwny, zdumiewający obraz.

**Chcesz
t a n i o
k u p i ć
przeirzyj ogłoszenia**

(Dalszy ciąg jutro)

W sidłach handlarzy żywym towarem

Krzyżowa droga dziewcząt polskich, maltretowanych w spelunkach Brazylii i Argentyny

Na najbliższe posiedzenie Rady Ministrów wniesiony będzie doniosły projekt ustawy o zwalczaniu nierządu oraz projekt ustawy o zwalczaniu chorób wenerycznych.

Jak dalece oba te zagadnienia stały się palące i jak rozwiązanie ich urosło do potrzeb chwili, wskazał najdobitniej odbyty ostatnio w Paryżu X Kongres Światowy Towarzystw do Walki z Handlem Kobieta i Dziećmi. Kongres ten, w którym wzięła również bardzo żywy udział delegacja Polska w składzie mec. Grzegorzewskiego i komendantki Policji Kobiecej w Polsce p. Paleolog, przeszedł pod znakiem upowszechnienia dążeń do zniesienia: reglamentacji prostytucji, a przez to samo do najskuteczniejszej walki z tą najszlachliwszą plagą kultury i cywilizacji.

Prostytucja wżynała się w ciała poszczególnych narodów przez tysiące lat. Formy w jakie się w tym czasie przeobrażała i systemy w jakie organizowali ją ludzie wyciągający z handlu ciałem najpożywniejsze zyski, doprowadziły do stanu katastrofalnego. Handel ko-

bietami i dziećmi stał się nie tylko niezwykle rentownym procesem, ale w całym szeregu państw opanował rządy, parlamenty i władze bezpieczeństwa.

Napoleon Bonaparte, uniwersalny reorganizator życia we wszystkich jego przejawach, doceniając niebezpieczeństwo jakie płynie z prostytucji, zabierał się do uregulowania i tej dziedziny życia. Niestety podszedł do zagadnienia ze strony najbardziej fałszywej i jemu właśnie zawdzięcza się system reglamentacji prostytucji i reglamentacji domów publicznych.

Podchwycony ze względów rentownych przez finansujących uprawianie nierządu i wyciągających z niego jak największe zyski, sutenerów i kapitałistów, system ten został natychmiast prawie przerzucony na wszystkie prawie kraje, w których macki swoje posiadały towarzystwa do handlu kobietami i dziećmi.

Walkę ze złem spotęgowanym nieprzemyślaną ustawą tworzoną w dobrej, nawiasem mówiąc, wierze podejmowali

na przestrzeni ostatnich dziesiątek lat mężowie stanu, działacze społeczni, organizatorzy i naprawiacze moralności narodów.

Wśród nich na pierwszy plan wysunął się w roku 1864 członek parlamentu angielskiego Daniel Cooper, który pierwszy miał odwagę publicznie domagać się zniesienia reglamentacji prostytucji, jako zła dostarczającego jedynie niezwykle zysków międzynarodowym szajkom handlarzy białymi niewolnicami.

Śmiałe to wystąpienie spotkało się z humorystycznym przyjęciem parlamentu, dało podstawę do ośmieszania Coopera w pismach humorystycznych, nie pozostało jednak bez echa. Już w kilka bowiem lat potem podjęli hasło Coopera inni ludzie dobrej woli, aż wreszcie przed 50 laty Anglia, jako pierwszy z krajów kontynentu, zniósła reglamentację prostytucji, przyjmując t. zw. abolicjonistyczny system walki z nierządem, polegający na tym, że ostrze walki skierowane zostaje przeciwko przyczynom i skutkom prostytucji, a nie przeciwko prostytucji jako takiej.

Wychodząc z założenia, że prostytucja nie jest przestępstwem, ale swego rodzaju chorobą społeczną, abolicjonizm dąży do zwalczania tego zjawiska za pomocą szeregu środków zapobiegawczych, opiekuńczych sanitarnych i t. d. stosowanych w razie potrzeby do ogółu ludności.

Za Anglią poszły inne narody. Dziś już nawet Czechosłowacja zniósła reglamentację i przeszła na abolicjonistyczny system zwalczania nierządu. Zniosły po tym prostytucję kraje bałkańskie, a nawet Rosja Sowiecka.

W Polsce, jak już powiedzieliśmy sprawa znajduje się na dobrej drodze. Projekt wejdzie na Radę Ministrów, a potrzebę naprawy istniejącego obecnie stanu rzeczy postaramy się zilustrować cytując artykuły i reportaże, w których zajmujemy się handlem t. zw. żywym towarem, towarzystwami stworzonymi do tego handlu, spelunkami Argentyny i Brazylii oraz dokumentami świadczącymi tragicznie o gehennie dziewcząt polskich, które odbywały i dziś jeszcze odbywają krzyżową drogę do lupanarów Buenos Aires i Rio de Janeiro.

Echa strajku chłopskiego

Wobec zakończenia dochodzeń w sprawie głośnych wystąpień chłopskich w sierpniu r. b., zwolniono z więzienia w Dobiecku w Małopolsce Wsch. 7 działaczy Stronnictwa Ludowego.

Rok więzienia za totalizatora

Edmund Pawlicki, urzędnik gm. Skorosze, podczas urzędowania, dopuścił się przywłaszczenia 478 zł. na szkodę gminy. Pieniądze te przegrał na wyścigach.

Wczoraj Sąd Okręgowy po rozpatrzeniu sprawy, skazał nie sumiennego urzędnika na rok więzienia, z pozbawieniem praw na 3 lata. Nadto sąd zasądził na rzecz gminy od oskarżonego powództwo cywilne w sumie 478 zł.

Brzytwa w rękach szalonej

Mieszkańcy Łagiszy koło Będzina znajdują się pod wrażeniem ponurej tragedii małżeńskiej.

Mieszkaniec tej wioski, rzeźnik, 31-letni Franciszek Gudowski żył w niezgodzie ze swą żoną 31-letnią Kazimierą. Między małżonkami często dochodziło do awantur na skutek tego, że rzeźnik często zdradzał żonę.

W końcu Gudowska miała tego wszystkiego dość i postanowiła się krwawo zemścić.

Pewnego wieczora, gdy rzeźnik przyszedł do domu zupełnie pijany, zwałił się na łóżko i zasnął twardym snem, podeszła do niego Gudowska i brzytwą pozbawiła go cech męskości. — Zabrawszy z sobą obcięte części ciała, udała się na posterunek policji, gdzie opowiedziała o wszystkim.

Gudowska została zatrzymana, a jej rannego męża, znajdującego się w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala powiatowego w Będzinie.

Nie chciała się wykapać bo ukrywała skarb

Przed kościołem św. Antoniego na ul. Senatorskiej w Warszawie policja zatrzymała za włóczęgostwo zawodową żebraczkę, 56-letnią Anielę Zacharską, nigdzie niemeldowaną.

Przeprowadzona do łazni miejskiej, żebraczka w żaden sposób nie chciała się rozebrać do kąpieli, wreszcie kilka posługuszek rozebrało ją z łachmanów i wówczas dopiero zrozumiano przyczynę niechęci żebraczki do kąpieli. Pod łachmanami miała ona ukryte: książeczkę P. K. O. na 3500 złotych, obligacje, akcje, różne papiery wartościowe na sumę 2200 złotych,

oraz 7 banknotów 20-złotowych i kilkanaście weksli. Nadto w puszcze, którą żebraczka nosiła na piersi, znaleziono bilonem 650 złotych.

Jak się okazało, „uboga” żebraczka pożyczła odpowiedzialnym osobom pieniądze na procent, pobierając w zamian weksle. Nadto znaleziono kilkanaście odcinków przekazowych na Paryż. Badana żebraczka oświadczyła, że pieniądze przekazywała swej córce, studiującej na Sorbonie.

Żebraczkę - kapitalistkę osadzono w Przymusowym Domu Zarobkowym.

Bandyta Kalisz-świadkiem w procesie „łapówkowym”

Na dzień 2 grudnia wyznaczono w wydziale III karnym stołecznego Sądu Okręgowego proces 2-ech funkcjonariuszów P.P. którzy odpowiadać mają pod zarzutem brania łapówek od świadka przestępczego.

Do odpowiedzialności karnej

pociągnięto wywiadowców: Tadeusza Kropiwkę i Mariana Gulle.

Swoistą sensacją tego procesu jest fakt powołania w charakterze świadka bandyty Szymona Kalisza, bohatera wielu procesów rabunkowych. Kalisz sprowadzony będzie na rozprawę z więzienia.

Przyczyny katastrofy pod Piasecznem

Komisja techniczna ustala winę pilota

Komisja techniczna, zajmująca się badaniem wypadku samolotu komunikacyjnego pod Piasecznem zakończyła w dniu 20 b. m. swoje czynności i przysłała do następujących wniosków:

Przyczyną wypadku było obniżenie przez pilota wysokości, wymaganej odnośnymi przepisami, określającymi warunki śledzącego lądowania, co spowodowało uderzenie samolotu w słup linii wysokiego napięcia.

Samolot oraz wszystkie urządzenia przyziemne nie wykazały żadnych błędów, które mogłyby mieć związek z wypadkiem.

Niespotykana normalnie różnica warunków atmosferycznych między Piasecznem (miejscem katastrofy) a lotniskiem w Warszawie, do którego odnosił się ostatni biletyn meteorologiczny (gęsta mgła przyziemna w miejscu katastrofy przy równoczesnej podstawie chmur na wysokości 40 me-

trów nad lotniskiem) sprawiła, że częściowa zmiana melodyjnego lądowania przez pilota, która miała na celu uczynienie lądowania pewniejszym, skończyła się katastrofą.

Dochodzenia wykazały, że niefortunną decyzję obniżenia lotu należy przypisać w pewnej mierze zdenerwowaniu pilota, na co wpłynęły wyjątkowo ciężkie warunki atmosferyczne oraz trudny przebieg lotu.

Fałszywy uciekinier z Hiszpanii

oszukiwał w sposób „popularny” i nabrał znów mieszkankę prowincji

Do przechodzącej ulicą Twardą w Warszawie Chany Perelman, mieszkanki Sochaczewa, przybyłej do stolicy po zakupy, zbliżył się jakiś osobnik, który łamaną polszczyzną zapytał o adres Kooperatywy Polskiej. Kobieta odpowiedziała, że adresu takiego nie zna.

Po chwili zaczął ją drugi, nieznajomy mężczyzna, który cświadczył, że osobnik, poszukujący kooperatywy, jest uciekinierem z Hiszpanii i ma do sprzedania wspaniałe brylanty, nie chce jednak spieniężyć ich Żydowi.

— Pani nie jest podobna do Żydówki, dowodził nieznajomy, więc Hiszpan nie będzie się wzdragał ze sprzedażą brylantów.

Aby wzbudzić zaufanie Perelmanowej, nieznajomy wręczył jej 100 złotych na kupno brylantów, obiecując sutą prowizję za pomyślnie załatwienie kupna i umówił się, że będzie czekał na kobietę w pobliskiej bramie. Gdyby Hiszpan żądał więcej, Perelmanowa miała wyłożyć swoje pieniądze, a nieznajomy zobowiązał się zwrócić jej różnicę.

Zachęcona sposobnością dobrego zarobku, naiwna kobieta podała za rzekomym uciekinierem i zapytała chytrze, jakiego rodzaju interesy skłaniają go do szukania kooperatywy. „Hiszpan” kalecząc niemilosierdnie język polski, przyznał się do posiadania brylantów, które pragnie spieniężyć, gdyż nie ma żadnych środków do życia. Perelmanowa zaproponowała kuono kilku kamieni.

Hiszpan upewniwszy się, że kobieta nie jest Żydówką, wstał z nią do bramy, gdzie zaprezentował kolekcję brylantów i

biżuterii.

Perelmanowa wybrała dwa pierścionki „złote” i 4 „brylanty”. Targ w targ, zgodzono się wreszcie na 300 złotych. Kobieta wręczyła 100 złotych, dołożyła z własnej kieszeni 200 złotych i rada z tak korzystnego kupna, pospieszyła na miejsce, gdzie miał czekać nabywca.

Jednak nie zastała go już w umówionej bramie. Przeczekałszy 2 godziny, zaniepokojona udała się do jubлера, gdzie z przerażeniem dowiedziała się, że biżuteria i brylanty są fałszywe.

Złodziejka - akrobatka

Apolonia Koziarska (Warsz. Biezuńska 1), zameldowała, że podczas jej nieobecności, niejaką Helena Orłowska (Bugaj 25), wdrapała się po gzymsach do otwartego okna mieszkania na pierwszym piętrze i skradła kostium damski, wartości 120 złotych. Policja prowadzi dochodzenie.

Czytajcie
ŻYCIE
KOBIECE

Kronika sportowa

W pierwszym meczu hokejowym CRACOVIA — DĄB 3:1

Wołkowski i Marchewczyk decydują o wyniku

KATOWICE. — Pierwszy w Polsce mecz hokejowy, rozegrany na sztucznym torze w Katowicach między Dębem a Cracovią zakończył się zwycięstwem Cracovii w stosunku 3:1 (1:0, 1:0, 1:1).

Spotkanie to wzbudziło wielkie zainteresowanie, gromadząc na torze przeszło 2.500 widzów. Lód był doskonały.

Drużyna krakowska wystąpiła bez Kowalskiego, którego zastąpił dobrze zapowiadający

się, zupełnie nowy gracz, Ziembka.

Drużyna Dębu zagrała w swym najlepszym składzie z Kasprzyckim i Urzoniem na czele.

Gra przez wszystkie tercje była wyrównana, Cracovia jedynie zespołowo przewyższała gospodarzy. Wołkowski, u którego brak jeszcze dostatecznego treningu, wypadł na ogół dobrze i razem z Marchewczykiem byli najlepszą częścią

drużyny krakowskiej. Ich pościągnięcia były zawsze niebezpieczne. Poza tym dobrze spisał się Maciejko, który obronił kilka murowanych pozycji.

Drużyna gospodarzy technicznie i zespołowo ustępująca gościom, wyrównała brak ten ambicją. Najlepszymi byli Kasprzycki i Urzon, poza tym niezłe zagraли Kunert i Kucer. Bramkarz Dębu Metzner już w pierwszej tercji doznał kontuzji, zastąpił go Chrobok, broniąc szczęśliwie.

Pierwszą bramkę dla Cracovii zdobył Wołkowski z pięknie go solowego przeboju, drugą zaś Marchewczyk po pięknej kombinacji z Wołkowskim. Trzecią bramkę z zamieszania podbramkowego strzelił Kopczyński. W ostatnich minutach gry gospodarze zdobyli honorowy punkt przez Urzonia.

Sędziowali znany hokeista Ludwiczak i p. Trytko.

Czarni — Makabi 9:7

Chrostek bije Rosenbluma

W sobotę wieczorem rozegrany został we Lwowie mecz bokserski między stołeczną Makabi a Czarnymi. W ogólnej punktacji meczu wygrali Czarni 9:7. Wyniki poszczególnych walk w kolejności wag od najmniejszej przedstawiają się następująco:

Rundstein (Makabi) wygrał w 1 rundzie przez k. o. z Nieprzem. Sawaryn (Czarni) wypunktował Jakubowicza.

Gromala (Cz.) wypunktował Lewkowicza.

Chrostek (Cz.) wypunktował Rosenbluma. Szlacz (Mak.) zremisował z Sprungiem.

Borodajkiewicz (Cz.) wypunktował Fuchsa.

Neuding (Mak.) wygrał w 1-ej rundzie przez k. o. z Przybylskim.

Steineisen (Mak.) wygrał walkowerem, a w walce towarzyskiej przegrał do dawnego zawodnika śląskiego I.K.B. obecnie bez przynależności klubowej, Langera.

Sędziował w ringu p. Dittmar. Widzów 2 tysiące.

Narciarze już trenują

Dzięki utrzymującym się od tygodnia dobrym warunkom zimowym, obfitej szacie śnieżnej i lekkim mrozom, które jednak przekroczyły już 10 st. poniżej zera, narciarze przystąpili już do

treningu w terenie.

Jeżeli warunki utrzymają się nadal, to już w najbliższym czasie spodziewać się należy pierwszych zawodów narciarskich w biegach t. zw. próbnych galopów.

Bokserzy włoscy w Poznaniu

POZNAN. — W dniu 3 grudnia b. r. walczyć będą przeciwko drużynie Sokoła w Poznaniu bokserzy włoscy, którzy reprezentować będą Zw. faszystów włoskich w Treviso i okolicy. Drużyna ta zasilona została ponadto Terzignim na zastępcę

muszej z Rzymu.

W wagach do ciężkiej włącznie wystąpią: Argentino, Lampronti, Peire, Stella, Migotto, Crocetta i Sonego. Drużyna włoska walczyć będzie ponadto z Gedanią i Astorią wzgl. Gryfem.

Argentyna — Urugwaj 5:1

w obecności 90.000 widzów

BUENOS AIRES. Międzynarodowy mecz piłkarski Argentyna — Urugwaj, rozegrany w Buenos Aires wobec 90.000 wi-

dzów zakończył się zwycięstwem Argentyny nad b. mistrzem świata 5:1 (3:0).

Argentyńczycy wykazali wspaniałą formę i przez cały czas mieli miazdzącą przewagę nad przeciwnikiem. Argentyński związek postanowił wysłać zwycięską drużynę do Paryża na piłkarskie mistrzostwa świata.

BERLIN. W meczu hokejowym praska Sparta zremisowała z mistrzem Niemiec BCS. 2:2 (1:1, 0:1, 1:0).

„Germania“ pokonana 12:4

przez poznański „Sokół“ z Majchrzyckim na czele

ERFURT. — Bokserzy poznańskiego Sokoła rozegrali w Niemczech na swoim tournée drugi mecz, odnosząc drugie zdecydowane zwycięstwo. Przeciwnikiem poznańczyków była drużyna Germania z Eisenach, wzmocniona zawodnikami z innych miejscowości. Polacy odnieśli zdecydowane zwycięstwo

w stosunku 12:4. W poszczególnych wagach wyniki były następujące:

W wadze muszej spotkanie Czerwińskiego z Molchem nie doszło do skutku.

W wadze koguciej Janowczyk wypunktował Reisa.

W lekkiej — rozegrano dwa spotkania: Gielnik nie roz-

strzygnął walki z Meinungiem, a Pela przegrał z Wegenerem.

W półśredniej — Dankowski nie rozstrzygnął właki z Orthey'em.

W średniej — Majchrzycki pokonał Wasserscheida.

W półciężkiej — Adamczyk wygrał na punkty z Panse.

Dickson wita Jarosza na dworcu w Paryżu

W sobotę rano przyjechał do Paryża wraz matką słynny bokser polsko-amerykański Teddy Jarosz.

Na dworcu północnym, na który bokser przyjechał pociągiem warszawskim do Paryża, zebrały się tłumy fotografów i dziennikarzy tak liczne jak rzadko się zbierają przy przyjeździe nawet wybitnych polityków.

Na dworcu Jarosza powitał jeden z najwybitniejszych mane-

gerów bokserskich Jeff Dickson.

Teddy Jarosz ma po raz pierwszy walczyć w Paryżu prawdopodobnie z początkiem grudnia z doskonałym pięciarzem francuskim Cornello Can-

del. Prasa sportowa paryska zamieszcza fotografie z przyjazdu Jarosza i przewiduje cały cykl meczów Jarosza w Paryżu.

Likwidacja kryzysu w sekcji lekkoatletycznej Cracovii

Kryzys sekcji lekkoatletycznej Cracovii został częściowo zlikwidowany przez dr. Moroza, który objął ponownie kierownictwo sekcji. Akademicy Oszaści, Tuziak (Dudzić i Dudek) cofnęli prośby o zwolnienie, jedynie tylko skoczek Garnuszewski trwał nadal przy zamiarze przejścia do krakowskiego AZS. Wysłał on ponowne pismo z prośbą o zwolnienie do zarządu klubu, który jednakowoż — jak

dotychczas — zwleka z decyzją.

Znakomity lekkoatleta krakowski Soldan pracuje już od trzech tygodni na uzyskanej dla niego przez Cracovię posadzie. Otrzymał nawet ostatnio etat i — jak nas informują z zarządu Cracovii — nie ma już zamiaru przenieść się do Warszawy wobec korzystnych warunków pracy w Krakowie.

Niemcy mistrzami Japonii

68 „gemów“ w finałowej walce w grze podwójnej

TOKIO. W sobotę zakończyły się w Tokio mistrzostwa tenisowe Japonii. Niemieccy tenisiści odnieśli dalsze sukcesy.

W grze pojedynczej państwo mistrzostwo zdobyła Niemka Horn, która w finale pokonała Japonkę Saskura 6:2, 6:1.

W grze podwójnej panów mistrzostwo zdobyła para niemiec

ka Cramm — Henkel, bijąc parę japońską Yamagishi — Murakami 8:10, 6:2, 11:13, 6:2, 6:4. Jak wskazuje wynik cyfrowy, spotkanie było niesłychanie zaciete.

Henkel startował, mimo zakazu lekarza, chcąc zapewnić Niemcom 4-ty tytuł mistrzowski. Udało mu się to osiągnąć kosztem olbrzymiego wysiłku.

Marynarz, filozof, mistrz świata, agitator, wreszcie prezes banku oto droga kariery Gene Tunney'a

Wymawiamy: Gene Tunney — i od razu staje przed nami plecy, wysoka postać o dobrodusznym wyrazie twarzy. Znamy tę twarz, jak twarz każdej gwiazdy czy gwiazdora filmowego. Widzieliśmy ją ozdobioną miłym uśmiechem lub skurczem szalonego wysiłku.

Były to sławne czasy. Zawodowy bokser święcił wielkie triumfy, a niezapomniany i nie dościgły menadżer Tex Rickard dostarczał setkom tysięcy widzów emocji, od których nie jednokrotnie drżały trybuny i szły w drżazgi przynieszone łaski.

Był to okres, kiedy na tronie bokserskim zasiadał mistrz nad mistrze, Jack Dempsey, człowiek, który nokautował swych przeciwników, ze swobodą równą wypiciu rannej kawy. Dempsey szalał po ringach i zbijał olbrzymi majątek, bogacąc również i Texa Rickarda.

I wtedy to zjawiał się Gene Tunney. Skromny, nieznamy. Ale miał w rękach dynamit, a w sercu nieprzebrane zapasy ambicji. Musiało dojść do spotkania między Dempseyem a Tunneym.

Pamiętna to była walka. Dempsey faworyt, Dempsey — bożyszcze, Dempsey — niepokonany, uległ w tej walce, pozwalając sobie zedrzeć gronostajowy płaszcz „króla ringów“.

A Tunney wcale nie zmienił się. Zagarnął kilkaset tysięcy dolarów i znow mógł się poświęcić ulubionym studiom filozoficznym. Ze skromnego marynarza awansował na wyższy stopień oficerski.

A potem nagabywany przez przyjaciół dał wreszcie rewanż Dempseyowi. Ale i ten mecz zakończył się jego zwycięstwem. I wtedy nastąpił wybuch bomb: Tunney wycofał się z ringu, uważając, że dość zebrał dolarów i że czas całkowicie poświęcić się filozofii. Nie zapomina jednak o szarym, doczesnym życiu, wstępuje w szranki małżeńskie i zostaje mężem córki jakiegoś „królika“ amerykańskiego. Gdy jednak nadchodzi

okres wyborów, widzimy znów Tunneya przy pracy, dyskontuje swoją ogromną popularność i agituje na rzecz prezydenta Roosevelta. Tunney zwycięża i Roosevelt zostaje pierwszym obywatelom St. Zjednoczonych.

I znów Gene znika. Nie szuka taniej sławy, nie szuka możliwości „wygadywania się“ w wywiadach prasowych.

Ale mała, drobna notatka pozwala nam właśnie przypomnieć o Tunneym. Oto na posiedzeniu potężnego nowojorskiego banku „Morris Industrial Banc“ wybrano jednogłośnie prezesem Gene Tunneya.

Tunney może być dumny, mistrzowie świata w boksie na ogół kończą zupełnie inaczej: spotykamy ich w portowych tawernach, nocnych lokalach, w roli portierów czy tragarzy.

Tunney jest prezesem banku. (Miecz.)

Pisarski na obozie w Poznaniu

K.S. Geyer wobec zdecydowanego stanowiska PZB, postanowił nie czynić przeszkód Pisarskiemu w wyjeździe na obóz do Poznania i nie sprzeciwiać się jego walce ze słynnym pięściarzem niemieckim Campem. W związku z tym Pisarski zamiast na mecz do Warszawy z CWS wyjechał do Poznania.

Góra ukarany nagana

Zarząd Cracovii po przeprowadzeniu dochodzenia zniósł zawieszenie piłkarza Góry i ukarał go tylko naganą za nieodpowiednie zachowanie się w Katowicach.

KRONIKA KRAKOWA

Przygotowania do nowych „Dni Krakowa” rozpoczęte

Onegdaj wieczorem na Ratuszu krakowskim odbyło się posiedzenie komitetu „Dni Krakowa”. W posiedzeniu wziął udział m. in. prezydent dr. Kaplicki, zarząd Zw. Turystycznego z ławnikiem dr. Kuhnem na czele i in. W czasie posiedzenia złożono sprawozdanie z ubiegłych

„Dni Krakowa”, przy czym prezydent Kaplicki podkreślił zaśluzgi komitetu. Następnie wywiązała się dyskusja w czasie której omówiono projekt dotyczący „Dni Krakowa” w 1938 roku. Wyczerpującą dyskusję wywołało zagadnienie gdzieby można urządzić festiwal pod gołym

niebem. M. in. wyłoniły się projekty urządzania takich festiwalu na Rynku, pl. Szczepańskim — względnie parku im Bednarskiego na Podgórzu. Organizację „Dni Krakowa” powierzono temu samemu komitetowi co w roku bież.

Szajka kasiarzy przed sądem w Krakowie

Jak Pechman miał pecha i dostał się do miecha.

Na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym karnym w Krakowie zasiadają w dniu 2 grudnia Maues Pechman f. Reiss, stolarz Jakub Buchholz handlarz karany za szablerstwo, przemyt i opór władzy, Markus Stimpler, handlarz i Leopold Neuman, fryzjer, wszyscy z Krakowa, odpowiadający z więzienia. Akt oskarżenia zarzuca Pechmanowi że do 15 lipca br. w Krakowie, działając wspólnie z nieujawnionymi osobami włamali się do mieszkania Lei Steineri skradli garderobę i zastawę stołową ogólnej wartości 2.735 złotych. M. Pechman i Jakub Buchholz oskarżeni o włamanie do M. Aleksandrowicza

skradli garderobę i aparat fotograficzny wartości 700 złotych. W końcu Pechman, Stimpler i Neuman oskarżeni o włamanie do R. Frühauf skradli wyroby srebrne wartości 3 tys. złotych. Sprawa kradzieży

przedstawia się o tyle sensacyjnie, że poza Reisse jest to proces poszlakowy i opiera się na obserwacji ze strony posterunkowego, który widział jedynie sylwetki uciekających. Broni adw. dr. Artur Kruh.

ARTYSTYCZNY ZAKŁAD MALARSKO LAKIERNICZY

Kazimierza Bodzińskiego

Kraków, ul. SMOLEŃSKA L. 17

wykonuje solidnie, szybko i tanio wszelkie roboty w zakres malarstwa i lakiernictwa wchodzące.

Kradzież przy ulicy Wielickiej

Dnia 26 października 1937 r. nieznani sprawcy włamali się do zamkniętego mieszkania do Benjamina Marienstraussa zamieszkałego w Krakowie przy ul. Wielickiej 5 przy pomocy wytruchu skradli garderobę i przedmioty wartościowe — oraz pieniądze łącznej wartości

na kwotę 600 zł.

Pod zarzutem tego czynu aresztowani zostali Leib Silberberg i Leizor Pinkesfeld, gdyż widziano ich w krytycznym czasie jak wychodzili z powyższego domu z większymi paczkami. W dniu dzisiejszym odbyła się przeciwko Silberbergowi i

Pinkesfeldowi rozprawa i sąd po przeprowadzeniu rozprawy i przesłuchaniu świadków uchwinił oskarżony od winy i kary zarządzając równocześnie wypuszczenie na wolność.

Rozprawę prowadził sędzia Młeczko, bronił adwokat dr. Jan Pleszowski.

Powiesił się na pasku w komisariacie w Podgórzu

Wczoraj w Podgórzu doprowadzono na V Komisariat P. P. Stanisława Nankego, lat 30,

który będąc w celi usiłował się powiesić na pasku. Zawezwane Pogotowie Ratunkowe i lekarz

nie doszłego samobójcę odciał i doprowadził do przytomności.

Jakie dopłaty roczne przysługują rencistom?

Osoby, pobierające renty inwalidzkie, renty wdowie i sieroce poinwalidzkie, otrzymują następujące roczne dopłaty do rent: przy zarobku tygodniowym, stanowiącym podstawą dla kwoty indywidualnej — do 12 złotych dopłaty roczne wynoszą dla rent inwalidzkich 48 złotych, wdowich 39 zł, oraz sierocych 36 złotych; przy zarobku tygodniowym 12 do 17 złotych dopłata dla rent inwalidzkich wynosi rocznie 36 złotych, dla wdowich 30 złotych i dla sierocych 24 złotych; przy zarobku od 17 do 24 złotych tygodniowo dopłaty dla rent inwalidzkich wynoszą 24 złote, dla wdowich 24 złote i dla sierocych 12 złotych, wreszcie przy zarobku tygodniowym od 24 do 36 złotych dopłaty roczne dla rent inwalidzkich wynoszą 12 złotych, dla wdowich 12 złotych, oraz

dla sierocych 9 złotych.

Dopłaty te nie przysługują osobom, których przeciętny zarobek tygodniowy, potrzebny dla

ustalenia kwoty indywidualnej, przekracza 36 złotych.

Epilog ucieczki na jachcie z 60 tys. zł.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał głośną przed kilku miesiącami sprawę Piotra Milewskiego, obywatela amerykańskiego, który usiłował wywieźć z Polski na jachcie „Sinecura” 60 tys. zł.

Straż graniczna, która na ślizgowiec dogoniła jacht na pełnym morzu, pieniądze skonfiskowała.

W Sądzie Okręgowym Milewskiego skazano na 10 miesięcy i 9 tysięcy złotych grzywny.

Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok, zawieszając wykonanie kary na 3 lata.

„Obiecujący” 19-letni synalek okradł własnego ojca

Wczoraj aresztowano Salomona Kistlingera lat 19 zamieszkałego przy ul. Wrzesińskiej L. 8. za przywłaszczenie sobie kwoty 5 tys. złotych na szkodę swego ojca Józefa.

KRAKOWSKIE OSTY

PODGÓRSKA POMOC ZIMOWA — POMOCĄ DLA BEZROBOTNYCH DO LUFTU.

Jak się już ktoś urodził pod clemną gwiazdą to i takie ma szczęście. Na przykład Podgórze. Szumnie szeroko i rozgłośnie rozbębiono wszystkim i każdemu z osobna, że i w Podgórzu powstała tak zwana pomoc zimowa i znajduje się przy ul. Wielickiej L. 16.

Budynek olbrzymi, duże ciepło i widne poczekalnie dla biedaków potrzebujących tej pomocy.

Bujda.

Bo oto specjalnego budynku wcale nie ma, a zaledwie dwa szczupłe pomieszczenia, w których ledwie mogą się pomieścić urzędnicy biura pomocy, a biedacy potrzebujący tej pomocy zimowej całkiem poprostu czekają na dworze, na zimnie, deszczu, śniegu, mrozie i tym podobnych atrakcjach zimowej aury.

Czy do diabła, człowiek — bezrobotny, który potrzebuje wsparcia zimowego od społeczeństwa musi już koniecznie stać na polu, jak jakiś brak, czy nędzarz, tylko dlatego, że jest biedny i bezrobotny?

Czy u nas nie można inaczej zorganizować tej pomocy, przecież gdy taki jeden z drugim bezrobotny postoi tak z kilka dni na dworze, to pomoże mu ta cała pomoc ale do nagłej „śmierci” z przeziębienia.

Może by tak jednak znaleziono jakieś lepsze pomieszczenie dla tych biur podgórskiej pomocy zimowej.

A co to jest ta pomoc, to pogadamy innym razem.

(—Oset—)

ODCZYT BOYA — ZELEŃSKIEGO O PIETYZMIE I NEDYSKRECIJ W LITERATURZE

W sobotę wieczorem odbył się w Starym Teatrze odczyt Akademika Literatury, znakomitego krytyka i pisarza dr. T. Zeleńskiego — Boya pt. „Pietyzm i niedyskrekcje w literaturze”. Boy z właściwą sobie wnikliwością i humorem zajął się sprawą listów wielkich ludzi, zastanawiając się, czy epistolografia należy do historii literatury, czy też jest prywatną własnością piszących i adresatów. Rozważania swe ilustrował Boy wspaniałymi anegdotami i przykładami z życia Bakacza, Mickiewicza, Krasińskiego, Słowackiego, Przybyszewskiego, Asnyka i... króla Sobieskiego. Publiczność, która do ostatniego miejsca zajęła krzesła na sali i galerii oklaskiwała gorąco odczyt Boya, nagrodzonego pięknymi kwiatami.

Prelekcja Boya — Zeleńskiego, która wywołała tak żywe echo w tutejszych kołach literackich oraz szerokie sferach czytelników i wielbicieli, a raczej wielbicieli tego znakomitego pisarza, stanowiła evenement obecnego sezonu literackiego.

ZGINAŁ PIES

buldog franenski, młody (3 miesiące) biały, żółte łapy. — Uważający znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem do Kawiarni „Paradis”, ul. Gertrudy 28.

ARESZTOWANY W DRODZE NA WYPRAWĘ

Hupert Izaak, lat 16 zamieszkały w Krakowie przy ul. Barskiej L. 90 za usiłowaną kradzież. Huperta przytrzymano w czasie gdy wszedł do piwnicy z narzędziami do włamania przy ul. Miodowej L. 19.

OBLAWA W KRAKOWIE Wczoraj przeprowadzono obławę na terenie I Komisariatu. Zatrzymano 40 osób w tym 23 kobiety.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO
Poniedziałek: „Madame Butterfly”
Wtorek: „Walący się dom” (Ceny niższe).

TEATR BAGATELA.

„Plotki Krakowa” rewia oraz film „Niebezpieczny kochanek”.

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Ślubowanie”
APOLLO: „Eskapada”
ATLANTIC: „Taylor” i „Teodora zaleje”
MUZEUM: „Bohaterowie Sybiru”
PROMIEN: „Port Artura”
STELLA: „Dyplomatyczna żona”
ŚWIT: „Niedorajda”
SZTUKA: „Spotkali się w Paryżu”
UCIECHA: „Król i chórzystka”
WANDA: „Gdy kwitną bzy”

Radio

Kraków, godz. 13.45 Koncert rozrywkowy 14.55 Wiad. bież. 14.50 Muzyka klasyczna z płyt 15.05 Aud. dla dzieci 15.25 Lok. wiad. gosp. 18.10 Lokalna wiad. spor. 18.15 Koncert 18.40 „Stulecie telegrafu” odczyt 18.55 Odczytanie programu na jutro 23 Muzyka taneczna.

PREMIERA W TEATRZE

J. SŁOWACKIEGO

„SPRAWY RODZINNE” komedia Gertrudy Jannings będzie najbliższą premierą Teatru m. im. J. Słowackiego. „Sprawy rodzinne” to krąg zainteresowań, zabiegów i pragnień członków tej samej rodziny, ale należących do trzech pokoleń, nad którymi moralną władzę siłą przekonania, doświadczenia, rozumu i serca sprawuje matka. Postać tę odtworzy znakomita artystka Teatru Narodowego w Warszawie Stanisława Wysocka, rozpoczynając słynną swą rolę serią występów na krakowskiej scenie.

Sport

Cracovia — A. K. S. 0:7

NOCNY DYŻUR APTEK

Apteka Pod Złotym Słoniem, Grodzka 22, Pod Jagiellą, Plac Matejki 3, Apteka przy Parku Krakowskim, Wybickiego 1, Pod trzema Gwiazdami, Rakowicka 12, Apteka Sternbacha, Dietla 36.

W Podgórzu: Apteka Pod Hygeą, Kalwaryjska 27.

NOCNY DYŻUR LEKARZY

Haas Adolf, Sarego 10, tel. 126-82. Jurkowicz Ignacy, Wrzesińska 9, tel. 134-80, Rubinsteinowa D., Dietla 99, tel. 178-64, Tochowicz Leon, Pijarska 5, tel. 177-27.

JESZCZE JEDNA AKCJA

POLITYCZNA.

W kołach politycznych rozeszła się pogłoska, że w najbliższych dniach zawiąże się na terenie województwa krakowskiego komitet byłych wojskowych, który będzie współpracował z Lewicą Patriotyczną i Klubem Demokratycznym. Komitet będzie miał na celu zespolenie elementów demokratycznych.

NOWY WICEDYREKTOR B. G. K.

W Krakowie objął urządowanie nowego wicedyrektora B. G. K. dr. Longin Łopuszański.

TYLKO w jedynej pralni

„PEREŁA”

10 gr. Pranie kołnierzyka 10 gr.

Czyszczenie ubrania

ZŁ 3.50

Czyszczenie sukni

ZŁ 2.—

Centrala: Kraków, Wolnica 8

Filia: Wrzesińska 1

Redakcja i Administracja: Kraków, Mały Rynek Nr. 1. I. p. Tel. 177-01. Redaktor przyjmuje od godziny 16—17.

Konto czekowe PKO. 414.795.

CENY OGŁOSZEŃ: W kronice krakowskiej 1 wiersz mm. 1 zł. Cała strona 1.000 zł. — Drobne 10 gr. za wyraz. — Poszukiwania pracy 5 gr. za wyraz.

Redaktor odpowiedzialny i wydawca: Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia „Monopol” w Krakowie, ul. Na Gródku 2.